

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı

**İLKOKUL ÇAĞI ÖĞRENCİLERİNİN DERS ÇALIŞMA
SÜRECİNDE TEKNOLOJİK ARAÇ KULLANIMINA İLİŞKİN
VELİ GÖRÜŞLERİ**

İbrahim FİDAN
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Feti ÇELİK

Burdur, 2019

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı

**İLKOKUL ÇAğI ÖğRENCİLERİNİN DERS ÇALIŞMA
SÜRECİNDE TEKNOLOJİK ARAÇ KULLANIMINA İLİŞKİN
VELİ GÖRÜŞLERİ**

İbrahim FİDAN
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Feti ÇELİK

Burdur, 2019

**MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 4/11/2019 tarih ve 312/4 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 12/11/2019 tarihinde tez savunma sınavı yapılan İbrahim FİDAN'ın "İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri" konulu tez çalışması Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programında "oy çokluğu" ile YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE : Dr. Öğr. Üyesi Feti ÇELİK
(Tez Danışmanı)

ÜYE : Doç. Dr. Harun ŞAHİN

ÜYE : Dr. Öğr. Üyesi Esra ÇAKAR
ÖZKAN (Karar oy ile)

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve/..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporum sadece Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporumunyıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

İbrahim FİDAN

.../.../2019

TEŞEKKÜR

İlkokul öğretmenini olarak görev yaptığım okullarda ve seminer çalışmalarında gitmiş olduğum okullarda gözlemlerimden yola çıkarak böyle bir çalışmanın yapılması gerekliliğini fark ettim. Derse girdiğim ilkokullarda, tüm sınıf seviyelerinde öğrencilerin evde buldukları süre içerisinde ders çalışma durumlarında Teknolojik Araç (TA: bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon) kullanımlarının nasıl olduğunu sorguladım. Ders çalışmalarında TA'ları ne amaç doğrultusunda kullanımlarının olduğunu ve bu konu hakkında velilerin düşüncelerini merak ettim. Bu çalışma ile ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşlerinde farklılaşma olma durumları incelenecektir.

Çalışmalarımın başından sonuna kadar her an rahatça ulaşabildiğim ve desteklerini her anlamda gösteren danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Feti ÇELİK'e, tezimi yazmaya başladığım ilk günden itibaren beni hep destekleyen annem Meryem FİDAN'a, babam Ahmet Ali FİDAN'a ve Türkçe öğretmenini eşim Selin FİDAN'a ayrıca görev yaptığım okulda çalışmaları yapmamda kolaylık sağlayan Dağ İlkokulu öğretmenlerine, idarecilerine ve öğrenci velilerime, çalışma yaptığım Bucak ilçe merkezinde ilkokullarda görev yapan bütün öğretmen arkadaşlarıma, idarecilerine ve velilerine çok teşekkür ederim.

İbrahim FİDAN

Burdur, 2019

İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri

(Yüksek Lisans Tezi)

İbrahim FİDAN

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ilkokul çağı öğrencilerinin derslerinde Teknolojik Araç (TA: bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon) kullanımına ilişkin veli görüşlerini velilerin; cinsiyeti, yaş aralığı, öğrenim düzeyi, evde kullanılan Teknolojik Araç (TA) sayısı, öğrencilerin; sınıf düzeyleri, TA kullanım süresi, evde internet bağlantısı, velilerin TA kullanım sıklığı ve öğrencilerin TA kullanım sıklığı değişkenlerine göre farklılaşma olma durumunu incelemektir.

Araştırma betimsel nitelikte bir alan araştırması olup tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evrenini Burdur ili Bucak ilçe merkezinde öğrenim gören bütün ilkokul öğrenci velileri oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile iletişim kurularak olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden rastlantısal kümeleme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın verilerini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Burdur ili Bucak ilçesinde sekiz ilkokul ve bir özel ilkokulda öğrenim gören 418 öğrencinin velileri oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından uyarlanan “İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri” ölçeği ile toplanmıştır. Çalışma ölçeğinin Cronbach’s alpha güvenirlik katsayısı ,78 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizi, SPSS 22 programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis Testi, Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda, velilerin ilkokul öğrencilerinin Teknolojik Araç (TA) ile zaman geçirirken aile rehberliğini önemsedikleri görülmüştür. Velilerin, öğrencilerin sıklıkla TA kullanımlarının beden sağlığı, arkadaşlık ilişkileri, ders başarıları ve sosyal iletişim becerilerini olumsuz etkilediğini düşündükleri saptanmıştır. İlkokul öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanmadıkları ve velilerin akıllı telefonlarını oyun ve sosyal medya için kullandıkları saptanmıştır. Veli görüşlerinin; cinsiyet değişkenine göre TA kullanım alanları alt boyutunda erkek veliler lehine farklılık gösterdiği, yaş aralıkları değişkenine göre TA kullanmanın faydaları ve kullanım alanları alt boyutunda 36-45 yaş lehine farklılık gösterdiği, öğrenim düzeyi değişkenine göre aile rehberliği ve TA kullanmanın zararları alt boyutunda üniversite ve lisansüstü lehine farklılık gösterdiği, TA sayısı değişkenine göre öneriler alt boyutunda dört adet olanlar lehine farklılık gösterdiği, öğrencilerin; sınıf düzeyi değişkenine göre TA kullanım becerisi ve öneriler alt boyutunda dördüncü sınıf öğrencileri lehine farklılık gösterdiği, TA kullanım süresi değişkenine göre TA kullanım alanları ve öneriler alt boyutunda üç yıldan fazla kullananlar lehine farklılık gösterdiği, internet bağlantısı değişkenine göre öneriler alt boyutunda var olanlar lehine farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ders Çalışma Süreci, İlkokul Çağı, Teknolojik Araç Kullanımı.

Sayfa adedi: 90

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Feti ÇELİK

Parents' Opinions about the Use of Technological Tools in the Study Process of Primary School Students

(Master Thesis)

İbrahim FİDAN

ABSTRACT

The aim of this study was to determine the parents' opinions about the use of technological tools (TA: computer, phone, tablet and television) in primary school students; gender, age range, education level, the number of TAs used at home; The aim of this study is to investigate the differentiation according to the variables of grade level, duration of TA use, internet connection at home, parents 'TA use frequency and students' TA use frequency.

The research is a descriptive field research and a screening model is used. The population of the study consists of all parents of primary school students studying in Bucak district center of Burdur province. The data were collected by using random clustering method. The data of the study consisted of the parents of 418 students attending eight primary schools and one private primary school in Bucak district of Burdur province in 2017-2018 academic year. The data of the study were collected by the scale of Parents' Views on the Use of Technological Tools in Primary School Students that's adapted by the researcher. The Cronbach's alpha reliability coefficient of the study scale was calculated as 78. Data were analyzed using SPSS 22 program. Frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Mann Whitney U Test, Kruskal Wallis Test, Tukey Multiple Comparison Test and One Way ANOVA were used to analyze the data.

As a result of the study, it was seen that the parents of primary school students care about family guidance while spending time with the Technological Instrument (TA). It was found that parents frequently thought that TA use of students negatively affected body health, friendship relations, course achievements and social communication skills. It was determined that primary school students did not use TA in their study and parents used their smart phones for games and social media. Parents' opinions; According to the gender variable in the sub-dimension of the TA use areas differ in favor of male parents, the benefits of using TA according to the age ranges variable and in the sub-dimension of the use areas vary in favor of 36-45 years, family guidance and harms of the use of TA sub-dimension in favor of university and graduate According to the number of TA variable in the sub-dimension of the recommendations differed in favor of the four students; According to the grade level variable, TA use skills and suggestions sub-dimension differed in favor of fourth grade students, TA usage areas and suggestions sub-dimension differed in favor of those who use it for more than three years, and according to the internet connection variable, suggestions differed in favor of existing sub-dimension. respectively.

Key Words: Study Process, Primary School Age, Technological Vehicle Use.

Number of pages: 90

Advisor: Asst. Prof. Feti ÇELİK

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZ	iii
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR VE SEMBOLLER	ix
TABLolar DİZİNİ	x
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	9
1.2.1. Alt Problemler.....	9
1.3. Araştırmanın Amacı	10
1.4. Araştırmanın Önemi	10
1.5. Sınırlılıklar	10
1.6. Sayıtlar	11
1.7. Tanımlar	11
BÖLÜM II.....	12
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	12
2.1. Kuramsal Çerçeve	12
2.2. İlgili Araştırmalar	19
BÖLÜM III	28
YÖNTEM.....	28
3.1. Araştırmanın Modeli	28
3.2. Evren ve Örneklem.....	28
3.3. Verilerin Toplanma Araçları	31
3.4. Verilerin Analizi.....	35
BÖLÜM IV	37
BULGULAR VE YORUM.....	37
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	37
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	42
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	45
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	48

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	50
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular	53
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	55
4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	58
4.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	60
4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	62
BÖLÜM V	66
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	66
5.1.Sonuç ve Tartışma.....	66
5.2. Öneriler.....	75
KAYNAKLAR	76
EKLER.....	82
EK-1.....	83
EK-2.	89
ÖZGEÇMİŞ	90

KISALTMALAR VE SEMBOLLER

F: F değeri (ANOVA için)

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

P: Anlamlılık Düzeyi

s: Standart Sapma

TA: Teknolojik Araç (bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon)

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TV: Televizyon

\bar{X} : Aritmetik Ortalama

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablolar</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Araştırmaya Katılan Velilerin ve Öğrencilerin Demografik Özellikleri ...	29
Tablo 2. İlkokul Çağı Öğrencilerin ve Velilerin Teknolojik Araç Kullanım Sıklığı	30
Tablo 3. İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri Ölçeğın Faktör Deseni.....	34
Tablo 4. İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri Ölçeğın Güvenirlık Analizi	35
Tablo 5. Veli Görüşlerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Puanları.....	37
Tablo 6. Veli Görüşlerinin Cinsiyet Değışkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	44
Tablo 7. Veli Görüşlerinin Yaş Aralığı Değışkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	47
Tablo 8. Veli Görüşlerinin Öğrenim Düzeyi Değışkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	49
Tablo 9. Veli Görüşlerinin Evde Kullanılan TA Sayısı Değışkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları	52
Tablo 10. Veli Görüşlerinin Öğrencilerin Sınıf Düzeyi Değışkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları	54
Tablo 11. Veli Görüşlerinin Öğrencilerin TA Kullanım Süresi Değışkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları	57
Tablo 12. Veli Görüşlerinin İnternet Bağlantı Durumu Değışkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları	59
Tablo 13. Veli Görüşlerinin Velilerin Bilgisayar Kullanım Sıklığı Değışkenine Göre ANOVA Testi Sonuçları	61
Tablo 14. Veli Görüşlerinin Öğrencilerin Bilgisayar Kullanım Sıklığı Değışkenine Göre ANOVA Testi Sonuçları	64

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde; problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sınırlılıklar, sayılılar, tanımlar ve bu alt başlıklara ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Okula yeni başlayan öğrenciler heyecan, coşku ve merak duygusu içindedirler. Merak duyguları ilkökul birinci sınıf öğrencilerinde ise en üst düzeye çıkabilmektedir. Okul ortamında farklı sınıf düzeylerinin ve farklı ders gruplarının olduğunun bilinci ilk olarak ilkökul birinci sınıf öğrencilerinde oluşur. Böyle farklı durumlar ile karşılaşan ilkökul öğrencileri üzerinde bu durumun etkileri üst düzeyde görülmektedir. İlkokul dönemi, öğrencilerin anne ve babaları ile ders çalışma sürecinde etkileşimin başlangıcı olarak kabul edebileceğimiz bir zaman dilimine denk gelmektedir. Özellikle ders çalışma süreci ve alışkanlıklarının belirlenmesinde ilkökul çağı başlangıç olarak kabul görmektedir. Ders çalışma süreci ise evde yapılan ödev ve araştırmaları içine alır.

Öğrencilerin, eğitim-öğretimiyle ilgili eğitim almak istedikleri konuların arasında, ev ödevlerine yardımcı olma ve eğitiminde Teknolojik Araç (TA)'lardan etkili yararlanması yer almıştır. Toplumu oluşturan temel dinamiklerden biri olan veli, öğrencilerin sağlıklı ve nitelikli bir birey olarak yetişmesinde ve tüm yönleriyle gelişmesinde önemli rol oynamaktadır.

Öğrenciler erken yaşlarda Teknolojik Araç'lar (TA: bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon) ile vakit geçirmektedir. Bu durum ise TA'ların öğrencileri gerçek oyun kültüründen alıkoyarak kendileri için henüz çok erken olan bir dönemde kaldıracaklarının üzerinde miktarda uyarana maruz bırakabileceği tehlikesi söz konusudur. Bu Teknolojik Araç (TA)'lar ile sağlanan sanal dünyanın gerçeği yansıtmaktan uzak olması, öğrenciyi gerçeklerden izole bir yaşama doğru çekmesi,

farkındalığını ve yaratıcılığını azaltması gibi eleştiriler dile getirilen görüşler arasındadır (Akbulut, 2013). Bilgi arama ya da okul ile ilgili faaliyetlerde TA'ları işe koşma şeklinde betimlenen kullanım amaçlarının ikinci planda kalabildiği, TA'ların daha çok güncel gelişme ve dedikodulardan haberdar olmak, müzik dinlemek, oyun oynamak, sohbet etmek, dosya indirmek, eğlenmek ve benzeri amaçlar için kullanıldığı gözlemlenmektedir (Bayraktar ve Gün, 2007).

Velilerin TA kullanım okuryazarlığı bağlamında yeterince farkındalığa sahip olmamaları, fırsat olarak algılanan TA'ların kültürümüzde tehdiye dönüşebileceği konusunda endişe yaratabilmektedir. Öğrencilerin TA kullanımlarının niteliği ve niceliğini belirlemede önemli rol oynayan velilerin bu konuda yetersiz kalabildiklerinin bir göstergesidir. Bu bağlamda öğrencilerin TA kullanımının fiziksel, bilişsel ve psikososyal sonuçları hakkında daha bilinçli olmamız gerekmektedir. TA'ların uzun süreli kullanımı bir takım fizyolojik sorunlara sebep olabilmektedir. Gelişim döngüsünü tamamlamamış olan öğrencilerde bu fizyolojik problemler çok daha ciddi boyutlarda yaşanabilmektedir. Özellikle uzun süreli TA kullanımı, oturuş bozuklukları nedeniyle kas ve iskelet sistemi rahatsızlıklarının gözlemlenmesi, vücutta gerginlik ve tutulma yaşanması sıklıkla rastlanan bir durumdur. Ayrıca göz yorgunluğu, gözde ağrı ya da acıma, kuruluk ve benzeri rahatsızlıklar görülebilmektedir. Bunun dışında TA'lardan yayılan radyasyon dalgalarının öğrencileri yetişkinlere nazaran daha ciddi bir biçimde etkilemesi söz konusudur (Akbulut, 2013).

Teknolojik araçların (TA) eğitimde kullanılması alışılmış öğretim yöntemlerine nazaran öğrencilerin daha uzun dinlemelerine ve derinlemesine konuyu kavramalarına ortam hazırlayıp fırsat vermektedir. Ayrıca eğitimde TA kullanımıyla bireyler içselleştirilmiş bilginin yanında, bu bilginin nasıl ve nerede kullanılacağı hususunda yeterlilikte kazanmaktadırlar (Kenar, 2012). TA'larda oyun oynama, iletişim kurma ve çevrimiçi ortamlarda gezinme gibi etkinlikler öğrencinin bilişsel gelişimine katkıda bulunabilmekte, doğru etkinliklerle zaman geçirildiğinde problem çözme gibi üst düzey görevlerin bile kolaylıkla yerine getirilebilmesi söz konusu olabilmektedir. Örneğin, TA kullanımı bireyin nispeten daha pasif olduğu basit okuma ya da dinleme işlemlerinden çok daha karmaşık bilişsel yetileri işe koşmayı gerektirebilmektedir (Akbulut, 2013).

Öğrencilerin karakterinin şekillendiği, bireylerle uyum içerisinde olabilme becerisinin kazanıldığı olumlu veya olumsuz etkilerin yansıdığı ilk çevre ailedir. Aile, ilkokul öğrencilerinin yoğun şekilde etkileşim halinde olduğu gelişim, davranış ve öğrenme adına etkinliklerin yapıldığı en temel ortamdır. Bu yüzden aile, öğrencilerin davranış becerilerinde ve eğitimlerinde öncelikli bilgilerin edinildiği ortamdır. Bu ortamda aileler öğrencilerin eğitiminden ve gelişiminden sorumlu hale gelmektedir (Çamlıbel Çakmak, 2010).

Özellikle sosyalleşme yetileri bağlamında TA kullanımının birey üzerindeki etkileri hakkında yapılmış araştırmalara sıklıkla rastlamak olanaklıdır. Ülkemizde bu araştırmalardan bir tanesi 2008 yılında tamamlanmıştır (Kuzu, 2008). Araştırmada en sık rapor edilen sorunlardan bir tanesinin mesajlaşma programı açık olmadığı zamanlarda bireyi kendisini huzursuz hissetmesi olduğu ortaya konmaktadır. Ayrıca TA kullanımına bağlı olarak öğrencilerin babalardan, babaların ise annelerden daha sık psikososyal sorun yaşadığı görülmektedir. Aile bireylerinin TA kullanım süreleri arttıkça, yaşanan psikososyal sorunlarında arttığı gözlemlenmiştir; öğrencilerde yetişkinlere göre daha ciddi sorunlar yaşandığı ortaya konmuştur. Araştırmanın ciddi bulgularından bir tanesi aile bireylerinin yoğunlukla TA kullanımına bağlı olarak ortaya çıkabilecek psikososyal sorunlara ilişkin çok az bilgi sahibi olmalarıdır. Ayrıca velilerin bu sorunlara yönelik olarak herhangi bir önlem alma durumlarının çok düşük olduğu gözlemlenmiştir (Akbulut, 2013). İnsanlar TA kullanan öğrenci kesimiyle sürekli iletişim halindedirler. Bu yüzden bu araçların verimli ve etkin kullanımını öğrencilerin ders çalışma süreçlerine yansıtılmaları sağlanmalıdır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), verilerine göre, 2016 yılı Nisan ayında hanelerin %96,9'unda cep telefonu veya akıllı telefon, %22,9'unda masaüstü bilgisayar, %66'sında taşınabilir bilgisayar bulunmaktadır. Bu yoğunlukta kullanılan TA'ların kullanımının araştırma sorgulama becerilerini geliştirmeye yönelik olması gerekir. Çağın gerektirdiği değişim ve gelişimlere ayak uydurmak için insanların TA kullanımını gün geçtikçe artmaktadır. Bir toplumun gelişmişlik düzeyine günümüzde doğrudan etkisi olan TA'lar, her alanda etkisini hissedilir derecede göstermektedir. TA kullanımının yaygınlaşması eğitim alanını etkilemektedir (Özçiftçi ve Çakır, 2015). Günümüzde toplumsal yaşamın bir parçası durumuna gelen TA'lar, ortam olarak içinde birçok araç bulundurmaktadır. Bu araçların toplumsal yaşamda

kullanılan araçlara olan benzerliği ve kullanım kolaylığı nedeniyle, TA kullanımı hızla yaygınlaşmıştır. Bu nedenle, TA'lar yerleşik her sistemi etkilediği gibi eğitim sistemini de çok boyutlu olarak etkilemiştir (Ersoy ve Yaşar, 2002).

Başaran'a (2005) göre, öğrenciler farklı ders çalışma becerisine sahiptir. Bu beceri içerisine, öğrencilerin okul hayatı ve ders çalışma becerileri ile gözlenebilen ve gözlenemeyen davranışların tümü; ders çalışırken ve ders dinlerken hissettikleri, öğretmene ve derse karşı ilgi düzeyleri ve tutumları, ders çalışma yöntemleri, ders çalışma ortamlarının düzenlenmesi ve sınava hazırlanma süreçleri girmektedir.

Öğrenmeyi kişinin kendisinin öğrenmesi, insanın kendini saran durumları, değerleri becerileri, problem çözmeyi öğrenmesidir. Bunu sağlamak için insan denemelere girer, sorular sorar, araştırır, inceler, gözlem yapar, bilenlerle görüşür ve okur (Demirezen ve Akhan, 2012). TA gelişiminin hızlı bir şekilde ilerlediği dünyada, insanların ihtiyaçları büyük ölçüde değişmektedir (Avcı ve Nazlı, 2005). Küçükahmet'e (2009) göre, ders çalışma becerileri, öğrencilerin okulda geçirdikleri zaman ile çevrede geçirilen zamanlarda edilen bilgi ve davranışların hayata yansması şeklindedir. Ders çalışma becerilerini bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon gibi sık kullanılan TA'lar yönlendirmekte ve etkilemektedir.

Öğrencilerin ev ortamında TA'ları eğitim amaçlı kullanması büyük oranda veli desteğine bağlıdır. Ancak, veli rolünün yanında öğretmen ve öğrenci rolü aynı düzeyde önemlidir. Çünkü öğrenciler TA'ları hem okulda hem okul dışındaki ortamlarda kullanabilmektedir. Bu durum veli, öğrenci ve öğretmen arasında etkili bir işbirliğinin oluşturulmasını gerektirmektedir. Böylece, TA'ların olumlu özelliklerine odaklanılarak öğrenciler için doğru bir TA kullanım kültürünün yaratılması mümkün olabilecektir (Ersoy ve Yaşar, 2002). İlerleyen sınıf düzeylerinin temelleri ilkökul çağında atılmaktadır. Bu yüzden öğrenci velilerinin TA kullanımlarının doğru şekilde ve yönde olması gerekmektedir.

TA'ları kullanan velilerin davranışları özellikle ilkökul öğrencilerini fazlaca etkilemektedir. Velilerin TA kullanırken yaptıkları eylemler, uğraş alanları ve geçirdikleri zaman dilimi aynı şekilde öğrencilere rol model olmaktadır. TA'ları kullanırken öğrencilerin yaşadıkları heyecan seviyeleri oldukça fazla düzeydedir. Çok sık kullanılan TA'ların öğrenciler üzerinde bıraktıkları etkide aynı oranda görülmektedir. Bu yüzden öğrencilerin TA kullanımlarının takip edilip hangi

alanlarda ve zamanda TA'lara başvurmaları gerektiği konusunda yönlendirilmelerinin yapılması gerekmektedir. Akpınar'a (2005) göre, ilkokul döneminde TA kullanım becerilerini, kullanım alanlarını ve kullanım sürelerini öğrencilere velileri ile birlikte vermek gerekir. TA'ların öğrencilerin ders çalışma süreçlerinde verimli bir şekilde kullanılması bu ihtiyaçların giderilmesinde etkin rolü olacaktır. Bize günlük hayatımızda çok şey getiren TA'ların hayatımıza getirdiği çeşitli olumlu ve olumsuz etkileri vardır.

TA'ların (bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon) başında (ekran başında) fazla vakit geçirmek dikkat dağınıklığına ve konsantrasyon bozukluğuna neden olmakta, öğrencilerin okulda ve derslerinde başarı düzeylerini düşürmektedir. Bu tür sorunların sebebi TA'ların aşırı (bilinçsiz) kullanılmasıdır. Böylelikle öğrencilerin zihinsel becerilerinde bozukluk meydana geldiği görülür. Unutmamak gerekir ki teknolojik gelişmeler, insana fayda sağlama amacı taşımaktadır. TA'ları doğru şekilde, doğru miktarda kullanmak elbette zararlı değil, yararlı bir kullanım olmaktadır. Öğrencilerin zekâ oyun becerilerini geliştirmeye yönelik çok özel oyunlara (egzersizler) TA'lar ile kolayca ulaşabilmektedir. TA başında çok fazla oyun oynayan öğrencilerin, gerçek hayattan kopuk olduğu görülmekte ve bu süreç boyunca sosyal becerileri zayıflamaktadır. Öğrenciler, bir oyunda elde ettiği kıdemi, ulaştığı seviyeyi bir saygınlık unsuru olarak görebilmekte ve arkadaş çevresinde bu özellikleriyle saygınlık kazanmaya çalışmaktadır (Beder, 2015).

Dünya'da ve Türkiye'de ev ortamından TA erişimi gün geçtikçe artış göstermektedir. Bu durum daha fazla sayıda öğrencinin evden TA'lara erişmesini olanaklı kılmaktadır (Ersoy ve Yaşar, 2002). Türkiye'de öğrencilerin ev ortamında TA'ları hangi amaçla kullandıkları, bu süreçte kimlerden ne tür yardım aldıkları ve ne tür sorunlar yaşadıkları gibi araştırma bulgularına gereksinim vardır. Bu nedenle, ilkokul öğrencilerininin TA kullanma durumları araştırılması gereken bir konu olarak önem kazanmıştır.

Öğrenciler izledikleri videolarda, çizgi filmlerde veya oynadıkları oyunlarda korkutucu öğelere maruz kalabilmektedir. Gerçek ile hayal kavramlarını tam olarak idrak edebilecek yaşta olmayan ilkokul çağı öğrencileri, ortamlarda tek başına kalma korkusu, geceleri kâbus görme, tek başına tuvalete gidememe gibi olumsuz durumları yaşayabilmektedir. Benzer şekilde, şiddet öğeleri içeren video veya

oyunlar ile etkileşimleri sonucunda öfkeli öğrenci davranış görüntüsü ortaya çıkmaktadır. Böylelikle öğrencilerde öfke ve korku durumlarında bozukluk meydana gelmektedir. TA'ların güvenli bir şekilde kullanımına yeterli önem gösterilmemesi durumunda, günümüzde yapılan bir hata gelecek zamanda beklenmedik sıkıntılı durumlara neden olabilecektir (Beder, 2015).

Yine, aşırı kullanımdan kaynaklanan TA bağımlılığı, kişinin TA'lara ulaşamadığı anlarda yoksunluk hissetmesine, dolayısıyla huzursuz olmasına sebep olur. TA bağımlısı olan bir öğrenci; internette video izleyemediği, bilgisayarda oyun oynayamadığı, tabletini kurcalayamadığı her an kendini mutsuz hissedecektir. Haliyle velileri tarafından, öğrenciye daima TA sunulmayacağına ve bunun zaten yanlış olduğu bilindiğine göre çeşitli kısıtlamalara gidilmesi kaçınılmazdır. Ancak bu kısıtlamalar için gecikmiş olunmasından dolayı öğrencinin, mutsuz bir öğrenciye dönüşmesine sebep olunmaktadır. Bağımlılıktan anlaşılan TA'ların bilinçli ve kontrollü kullanılmaması durumunda TA'ların zararlarının katlanarak artmasıdır. Böylelikle öğrencilerde TA bağımlılığı sorunu meydana gelir (Sünbül, 2008).

Velilerin TA kullanma beceri ve düzeyi oldukça önemlidir. TA'ların günlük hayatın değişmez bir parçası olduğu bu zamanda, genç kuşağın TA'ları etkin, sağlıklı ve verimli bir halde kullanması gerekmektedir. Aynı zamanda bu kullanımı beceri haline getirebilen kişiler olarak büyümek fazlasıyla önemli bir kazanımdır. Özellikle ilkokul öğrencilerinin her alanda çok etkilendiği kişi grupları olan velilerin ve arkadaş çevrelerinin erken yaşlarda TA'lara yoğunlaştığı durumundan yola çıkılırsa velilerin TA kullanma beceri ve düzeyi oldukça önemlidir. Özellikle ilkokul çağı öğrencilerinin okumayı öğrendiği dönemde, öğrencilerin TA'ları kullanım farkındalığını kazanması gerekmektedir.

Neyi öğreteceğine karar verme becerisi ve sınıf etkinliklerini plânlama becerisi sonrasında öğretmenin aynı zamanda öğrencilerin etkinliklere etkin katılımını sağlaması gerekir. Bu durum ile birlikte nasıl iyi bir etkileşimin gerçekleştirileceği konusunu düşünmesi beklenmektedir. Öğrencilere okuldayken farklı bilgi ve beceriler kazandırılabilir. Bir başka deyişle, ilkokul etkinlikleri öğrenciler için dünyaya uyum sağlamaları açısından çok önemlidir (Sünbül, 2008).

İlkokul dönemi, öğrencilere okuyup yazmanın yanında hayatta en gerekli bilgileri verir. İlkokul dönemi, öğrencilerin okul bahçesinde tüm öğrencilerle ve

öğretmenlerle tam olarak ilk karşılaştığı zaman başlamaktadır. İlkokul çağı ile gerçek anlamda başlayan araştırma ve sorgulama becerisi, öğrencileri bilgiye hızlı ve kolay ulaşılan TA'lara yönelmektedir. Yeni kavramlar ve bilgiler öğrendiği bu dönemde öğrencilerin kendi hayatlarının devamında uygulamaya koyabileceği becerileri öğrenmektedir. Öğrencilerin yeni öğrendiği kavramlar ve konularla merak ettiği şeylerin artış gösterdiği bir dönem olan ilkokul çağında, öğrencilerin ders çalışırken TA kullanımları başarı durumlarının geleceğe yansımaları şeklinde görülmektedir. Öğrencilerin gelişimi açısından aile ile beraber geçirdikleri hayatlarının ilk yılları çok önemlidir. İlk yıllarda kazanılan beceri, tutum, kazanım ve alışkanlıklar ilerleyen yıllarda öğrencilerin yaşantılarını etkilediği görülmektedir (Akpınar, 2005).

TA'ların zararları, duygusal ve ruhsal bozukluk boyutu ile birlikte fiziksel boyutta da vardır. Hatalı oturma pozisyonunda uzun süre TV izlemek, bilgisayar veya tablet kullanmak; göz problemleri, boyun ağrıları, bedenin iskelet yapısında bozulma, kol, el, parmak uyuşmaları, aşırı yorgunluk gibi rahatsızlıklara sebep olmaktadır. Bu rahatsızlıklar ile birlikte aynı zamanda, yürüme, koşma, atlama, fiziksel oyunlar oynama gibi kas gelişimini destekleyici aktivitelere ayrılması gereken süreyi, TA'lar başında hareketsiz bir şekilde geçiren öğrencinin fiziksel gelişimi yavaşlamaktadır. Bu gibi durumlarda yeterince kalori yakmayan öğrencilerin obezite riskiyle karşı karşıya olduklarını unutmamak gerekir. Böylelikle öğrencilerde fiziksel problemler meydana gelmektedir (Ersoy ve Yaşar, 2002).

Öğrencilerin hayatına giren TA'ların getirdiği uyaran çeşitliliği, öğrencilerin daha karmaşık problemleri çözümlenebilmesi için egzersiz görevi olmaktadır. Küçük yaşlardan itibaren hızlı bir öğrenme sürecine giren öğrenciler, ne kadar çok şeyle ilgilenir ve ne kadar çok uyarıcı görürse o derecede IQ'su ve becerisi artmaktadır. Elbette tüm bu yararlar, TA'ların doğru kullanılması ile mümkündür. Öte yandan, uyaran fazlalığının dikkat dağınıklığına yol açtığını unutmamak gerekir. TA kullanımının öğrenciler üzerinde etkisi oldukça fazla düzeyde olmaktadır. Bu etkileşimin olumlu şekilde olması öğrenci başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu yüzden öğrenciler için tavsiye edilen günlük TA kullanım sürelerine uyulursa TA'lar yararlı; uyulmazsa zararlıdır. Bu durumlar öğrencilerin zeka katsayısında (IQ) artışı etkilemektedir (Ata, Altun, Avcı, Er ve Öztürk, 2010). Günümüzde imkânların çok daha fazla olmasından kaynaklı hafızasını geliştirmek isteyen öğrenciler için hafıza

oyunları, dikkatini geliştirmek isteyen öğrenciler için dikkat oyunları, görsel becerilerini geliştirmek isteyen öğrenciler için görsel oyunlar ve çok daha fazlası TA'lar sayesinde her an ulaşabileceğimiz yerdedir. Dolayısıyla, bilgisayar, telefon tablet ve televizyonları sadece oyun oynamak yerine, zekâ oyunları oynamak için kullanan öğrencilerde TA'ların faydalı etkilerinin olduğu görölmektedir. Bu durumlar öğrencilerin zihinsel beceri gelişimlerini etkilemektedir.

Yaptıkları çalışmalarını sergileyebilecekleri bir alana sahip olan öğrencilerin istekleri artmaktadır. Kendilerinin bir ürün ortaya çıkarabilme düşüncesi sayesinde başarıları artmaktadır. Yani öğrenmeyi öğrenmek fazlasıyla üzerinde durulması gereken bir beceri haline gelmiştir. Tıpkı bilişsel becerileri geliştiren oyun ve uygulamalar gibi eğitici ve öğretici uygulamalar TA'ların faydaları arasındadır. Yabancı dil öğreten uygulamalar, toplum ve ahlâk kuralları üzerine öğüt veren, ders verici çizgi filmler, matematiksel işlemlerde pratik yaptırın oyun ve uygulamalar ve bunlara benzer, bilgiyi oyunlaştırma yöntemiyle veren uygulamalar öğrencilerin erişimine her an açıktır. Seçilen uygulamalarda veli gözetmenliği önemli rol oynamaktadır. Öğrenciler, bazı riskleri öngörememektedirler. Hangi uygulamaların faydalı, hangi uygulamaların zararlı olduğu konusunda velileri tarafından öğrencilere rehberlik yapılması gerekliliği unutulmamalıdır. Bu durumlar, öğrencilerin eğitici ve öğretici içerik zenginliğini etkilemektedir (Aslanargun, 2007).

Görsel tasarım programları, teknik çizim programları, kodlama yaptırın programlar ve benzeri tasarımsal araçlar öğrencilerin yaratıcılığını geliştirmektedir. Yaratıcı yönü güçlü öğrenciler, değişen dünyaya ayak uydurma konusunda başarılı olmaktadır. Tüm bunlar, öğrencilerin kendini tamamlama ihtiyacını karşılamasını sağlamaktadır. Kendini tamamlama duygusuna erişen öğrenciler ilkokul döneminden itibaren çok daha üretken hale gelmektedir. Aynı zamanda duygusal gelişim açısından oldukça önemli bir beceri bütünü haline gelmektedir. Bu durumların, öğrencilerin yaratıcılık becerilerini etkilemektedir (Aktay ve Güven Aktay, 2015). TA'ları doğru şekilde, doğru miktarda kullanan öğrenciler için eşsiz faydalarının olduğu görölmektedir. Yanlış şekilde ve yanlış miktarda kullanan öğrenciler içinse büyük riskleri olduğu görölmektedir. Riskli durumların önüne geçmek mümkündür. Velilerin ve öğretmenlerin öğrencilere TA kullanımı konusunda doğru rehberlik yapması sayesinde öğrencilerin TA'ların eşsiz faydalarından yararlanmalarına imkân

verilmiş olmaktadır (Cömert ve Kayıran, 2010). TA kullanımının hayatımızın neredeyse her alanını etkilediği günümüz toplumunda öğrencilerin ders çalışma süreçlerinde farklılıklar olması kaçınılmazdır. Fakat bu ders çalışma farklılıklarının beraberinde getirmiş olduğu iyi ve kötü etkileri vardır. Ders çalışma süreçlerinde olan bu farklılıkların velileri ile konuşulduğu zaman TA'ların kullanımı ile öğrencilerin TA'lara olan ilgi düzeylerinde meydana geldiği görülmüştür. İlkokul çağı öğrencilerinde TA'ların olumsuz etkilerinin azaltılması ve TA'ların öğrencilerin ders çalışma süreçlerinde faydalı bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

İlkokul çağı öğrenci velileriyle bu araştırmayı yaparak ihtiyacın giderilebileceği düşünülmektedir. Bu çalışmayla ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşlerini çeşitli değişkenlere göre inceleyip nasıl olduğu ortaya konulacaktır. Böylelikle ilkokul çağı öğrencilerinin TA'ları daha çok ne amaç doğrultusunda kullandığı ve kullanım sıklığı ile veli görüşlerinin ilişkisini belirleyip bu konuda farkındalıkları arttırılmaya çalışılacaktır.

1.2. Problem Cümlesi

İlkokul çağında öğrencisi olan velilerin, öğrencilerin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımına ilişkin görüşleri çeşitli değişkenler açısında incelendiğinde farklılaşmakta mıdır?"

1.2.1. Alt problemler. İlkokul öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA (Teknolojik Araç; bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon) kullanımlarının veli görüşleri dağılımına göre;

- Veli madde ortalama puanları nasıldır?
- Veli cinsiyetine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- Veli yaş aralığına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- Veli öğrenim düzeyine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- Evde kullanılan Teknolojik Araç (TA) sayısına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- Öğrencilerin sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

- Öğrencilerin TA kullanım süresine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- Evde internet bağlantısı olma durumlarına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- Velilerin TA kullanım sıklığına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
- Öğrencilerin TA kullanım sıklığına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Velilerin ilkököl çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımına ilişkin görüşlerinde velilerin; cinsiyeti, yaş aralığı, öğrenim düzeyi, evde kullanılan TA sayısı, öğrencilerin; sınıf düzeyleri, TA kullanım süresi, evde internet bağlantısı, velilerin TA kullanım sıklığı ve öğrencilerin TA kullanım sıklığında farklılaşma durumunu incelemektir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Teknolojik Araç (TA)'ların ders çalışma süreçlerinde verimli ve etkin kullanımı ilkököl döneminde çok önemlidir. TA'ların öğrencilerin yaşamlarında büyük rolü olduğu bilinmektedir. Bu etkilerin nasıl ve ne yöne doğru ilerlediği önem arz etmektedir. Öğrencilerin ilk eğitim aldıkları yer olan aile kurumunun olduğu bilinmektedir. Velilerin, TA kullanımını konusunda öğrencilere doğru yönlendirmeyi yapıyor olması beklenmektedir. TA kullanma becerisi özellikle öğrencilerin okumayı öğrendiği ilkököl çağında öğrencileri üst düzeyde etkilemektedir. Bu yüzden öğrencilerin TA'ları nerelerde ve nasıl kullanması gerektiğini bilmesi, öğrencilerin TA'ları doğru kullanıp bilgiye hızlı ulaşma ve fikirler üretme noktasında ders çalışma süreçlerinde kullanmalarına yararlı olacaktır.

1.5. Sınırlılıklar

- 1) Yapılan çalışma, 2017-2018 eğitim-öğretim döneminde Burdur ili Bucak ilçe merkezinde ilkököl dönemi öğrenci velileri ile sınırlıdır.

- 2) Yapılan çalışma, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımına ilişkin veli görüşlerinin incelenmesi ölçeğinden elde edilen verilerle sınırlandırılmıştır.
- 3) Yapılan çalışmada, Teknolojik Araç (TA)'lar bilgisayar, telefon, tablet ve televizyon ile sınırlıdır.

1.6. Sayıtlar

- 1) Veliler tarafından tam olarak anlaşılmayan veya ikileme düşülen ifadeler açıklanmıştır. Bu yüzden sorulara verilen yanıtların öğrencilerin ders çalışma süreçlerinde Teknolojik Araç (TA) kullanım düzeylerini tam olarak yansıttığı varsayılmıştır.
- 2) Velilerin, öğrencilerin ders çalışırken TA kullanım düzey ve şekillerini iyi gözlemleyip bildikleri varsayılmıştır.

1.7. Tanımlar

Ders çalışma süreci: Öğrencilerin; sınıf, kütüphane, ev gibi çeşitli ortamlarda belirli konularda ve sürede bilgi edinebilmek için yaptığı tüm çalışmalardır.

İlkokul öğrencisi: İlk eğitim ve öğretimini almak için devlet kontrolünde açılan dört yıllık okullara giden altı-on yaş arası öğrencilerdir.

Teknoloji: Eğitimle kazanılan yeteneklerin işe koşulmasıyla geliştirilen, bilimsel bilgilerin insan yaşamını etkili ve güçlü kılmak üzere oluşturulmuş işlevsel yapıdır (Alpar, Batdal ve Avcı, 2007).

Teknolojik araç: İnsanların gereksinimlerine yönelik gereken bilgilerin verildiği, ihtiyaçların karşılandığı ve hayatı kolaylaştıran cihazdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

Teknolojik Araçlar (TA)'lar insan yaşamını önemli ölçüde etkilemiştir. TA'lar, öğretimde yardımcı bir rol üstlenmeli fakat öğretimin amacı haline getirilmemelidir. TA'ları sadece var olduğu için kullanmaya çalışılmamalı veya TA'lar kullanılmadığında çağ dışı kalınacakmış gibi bir korkuya kapılmamalıdır (Alpar, Batdal ve Avcı, 2007).

6-15 yaş grubunun neredeyse yarısının her gün TA kullandığını, erkeklerin %48 ile %43 oranına sahip kızlara göre biraz daha sık internet kullandığı görülmektedir. Bu yaş grubundakilerin %90'ından fazlası her gün veya haftada en az bir kez TA kullanmaktadır. Ayda en az bir defa veya ayda bir defadan az diyenlerin oranı ortalama %8 oranındadır. Haftalık kullanım sürelerine bakıldığında 6-15 yaş grubunun neredeyse yarısı haftada 3-10 saat TA ile vakit geçirmektedir. Bu yaş grubunda erkeklerin daha fazla TA ile vakit geçirdiği söylenebilir. 6-15 yaş grubu öğrencilerin TA kullanım amaçlarına bakıldığında ödev yapma veya öğrenme amacıyla TA'lara başvurmanın %85 ile ilk sırada yer aldığını, sonra sırasıyla %79 ile oyun oynama ve %57 ile bilgi arama amaçlarının geldiği görülmektedir (Güler, Şahinkayası ve Şahinkayası, 2017).

Teknolojik Araçlar (TA), en yakınlarımızla bile yüz yüze iletişim kurmaya engel olmaktadır. Her yaş aralığından insanların bilgisayar, telefon, tablet ve TV (televizyon) gibi TA'lar ile her gün biraz daha robotik hale gelinmektedir. İnsanların hareketsiz yaşamalarına neden olan TA'lar fiziksel olarak tembelleşmeye neden olmaktadır. Yeni nesilde boyun, bel ağrısı gibi fiziksel sorunlar ile diksiyon gibi konuşma sorunlarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Aynı zamanda beynimizi tembelliğe alıştırıp zihinsel olarak tembelleşmeye neden olmaktadır.

TA'ların yararlı etkilerine bakıldığında: İnsanların istediği zaman arkadaşları ile rahatça konuşabilmesi, bir insanın duygu ve düşüncelerini başkalarıyla

paylaşmasının kolay hale gelmesi vardır. Böylelikle bilgi alışverişi yapılmaktadır. TA'lardaki gelişmeler sayesinde eğlence anlayışı farklılaşmıştır. Örneğin; TA'ların sunmuş olduğu programlar ile eğlenceli oyunlar oynanmaktadır. TA'ların günümüz dünyasında topluma sunduğu haberleşme yeteneği ile öğrencilerin kullandığı vazgeçilmezleri arasına girmiştir. Aynı zamanda insanların bilgi ihtiyacını karşılayan ciddi bir vazgeçilmez olarak günümüzün en önemli araçları TA'lar haline gelmiştir. Öğrencilerin bilgi edindiği ve etkileşimlerinin üst düzeyde gerçekleştiği TA'ların, sorgulama ve araştırma becerileri ile doğrudan etkin rolü olmaktadır. Öğrenciler için bir başka deyişle, TA'ların ilkökul etkinliklerinde kullanılması dünyaya uyum sağlamaları bakımından çok önemli hale gelmiştir. Öğretmenler ve veliler öğrencilerden daha çok bilinen yanıtları vermesi yerine daha üretken ve farklı düşüncelerin ortaya atıldığı söylemlerini desteklemektedir. Beyin fırtınasının yapıldığı ortamların oluşarak toplumların düşünce üreten öğrencilere ilerleyen günlerde daha fazla ihtiyacı olacaktır.

Çağın getirdiği öğrenci davranışlarına, düşüncelerine ve ders çalışma alışkanlıklarına hızla yön veren TA'ların tüm bireyler tarafından anlamlı şekilde işe koşulması gerekmektedir. Böylece istendik öğrenci olma özellikleriyle birlikte, üretken, sorun çözen, olumlu sosyal ilişki kuran, derslerinde başarılı bir kuşak hazırlanmasını sağlayacaktır. TA'lar ile istenilen her bilgiye ulaşmanın kolay hale gelmesi sayesinde öğrenciler, TA'ları verimli olarak kullanıp merak duyduğu alanlara erişebileceklerdir. Verimli TA kullanımı sayesinde öğrencilerin fikirlerini deneyebilecekleri bir ortama da kavuşmuş olacaklardır. TA'lar sayesinde üretilen her düşünce geniş bir kesime ulaşabilir olmaktadır. Böylelikle ortaya çıkarılan her üretken düşünce kısa sürede gönderilebilir, tartışılabilir ve bir an önce işe koşulabilir hale gelmiştir (Şimşek, 2002).

TA'ların öğrenci düzeyine uygun öğrenme ortamlarının oluşması ile öğretmenlerinde TA kullanımını öğrenmeleri zorunlu hale gelmiştir. Öğretmenlerin TA'ları sınıf dışında eğitsel işlerinde kullanabilmelerinin yanında öğrenciler ile öğretim etkinlikleri yaparken kullanması ve TA kullanabilen öğrencileri yetiştirmeleri beklenmektedir (Akpınar, 2005). Öğretmenler ile öğrencilerin birlikte yaptığı etkinliklerin akılda kalabilirliğin artması ve unutulabilirliğin azalması gerekmektedir. Bu yüzden öğrencilerin ihtiyaçlarının dikkate alınarak kendilerine uygun hızda ve

biçimde çalışma yapmak istemeleri, TA kullanımının yaygınlaşmasının, aynı zamanda verimli şekilde kullanılmasının gerekli hale gelmesine neden olmaktadır. TA'ların öğrenme işi için işe koşulma fikrinin ortaya atılmasından bu yana öğrencileri mekanikleştirme düşüncesi beraberinde gelmiştir. Çünkü sorunların çözümü için yapılmaya çalışılan her değişiklik aynı zamanda TA kullanımlarının sorun olarak bakılan yönlerinin ortaya çıkması ile devam etmektedir. Bu sorunların ise öğrencilerin TA'ları verimli ve yerinde kullanması şeklinde çözülebildiği görülmektedir. Bunun yanında zaten TA kullanımının bilgi, iletişim, beceri gibi birçok alanda vermiş olduğu katkılarında önemli ölçüde olduğu görülür.

Öğrencilerin TA'ları oyun, eğlence gibi amaçlarla kullanarak oldukça fazla zaman harcamaları ve az kitap okumaları bile, toplum ve bazı eğitimciler tarafından pek yadırganmamakta ve neredeyse kabullenilmektedir. Ayrıca aynı ortamda uygun yazılımlar arayarak (hazırlanmasını sağlayarak) okuma alışkanlığının bu ortamlar yardımıyla kazandırılması çok az kimse tarafından ciddiye alınmaktadır (Akpınar, 2005).

Şimşek'e (2002) göre, içinde bulunduğumuz çağa önce "Uzay Çağı" denilmiş, olmamış; "Teknoloji Çağı" adı verilmiş ve tutmamıştır. Baş döndürücü hızda yapılan gelişmelere isim bulmakta zorlanılmıştır. Arkasından 'Bilgi Çağı' yakıştırılmış. Böylelikle "Bilgi çağına" uygun öğrencilerin yetiştirilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu yüzden çağımızın ezber yapan öğrenci tipi değişime uğramıştır. Ezber yapan öğrenci tipi yerine öğrencilerin TA'lar sayesinde bilgileri düşünceleriyle yoğurduktan sonra uygulayan öğrenci tipi olması beklenmektedir.

Öğretmenler, ilkokul birinci sınıfa başlayan öğrencilerin bile TA'lar ile iç içe olduklarını rahatlıkla görebilmektedir. Bu durum TA kullanımlarının yaygınlaştığının ve üzerinde ders çalışma süreci noktasında düşünülmesi gereken bir hale çoktan geldiğinin kanıtı olarak söylenebilir. İlkokul döneminde öğrencilerin davranışlarından ve öğrenmelerinden sorumlu olan velilerin, hızla artan TA kullanımı ile değişen dünyaya uyum sağlamaları gerekir. Ayrıca bu değişimin meydana getirdiği sosyal etkiler ile birlikte velilerin görevleri artmıştır. Öğrenciler için yalnızca eğlence, oyun gibi kullanım amaçlarının olduğu TA'ların, eğitim ortamı ve içeriğinde kullanılması aileler tarafından endişe konusu olabilmektedir. Bu yüzden ilkokul dönemindeki öğrenciler üzerinde TA'ların olumsuz etkilerinin

azaltılmasında, TA'ların öğrencilerin eğitiminde, ders çalışma süreçlerinde verimli ve etkin şekilde kullanılmasında velilere sorumluluklar düşmektedir. TA'ların bilinçli kullanım eğitimi önemle çalışılması gereken konulardan biridir. Bilgisayar, telefon, tablet ve TV'lerin işlevleri giderek artmakta ve ders çalışma süreçleri ile birlikte eğitimin toplumsal değişimini etkilemektedir. TA'larda değişimin yaşamın diğer alanları ile birlikte öğrencilerin ders çalışma süreçlerini de etkilemesi kaçınılmazdır (Seferoğlu, 2008).

Eğitimde amaç, öğrenciyi hayata hazırlamak için ihtiyaç duyulan bilgi, beceri ve tutumların kazanılmasını sağlamaktır. Sürekli devam ederek dönüşen hayat koşullarında yaşama katkı verebilmek için eğitim içeriğinin TA'lar ile düzenlenmesi fayda sağlayacaktır (Şen, 2012). TA kullanımının öğrenciler arasında yaygınlaşması her alanda olduğu gibi ders çalışma beceri alanında dönüşümü kaçınılmaz hale gelmiştir. Günümüzde yetişen öğrencilerin bilgiye ulaşması, bilgiyi düzenlemesi, bilgiyi değerlendirmesi gibi becerileri elde etmesi gerekmektedir. Bu beceriler TA'ları verimli ve etkin kullanabilme becerileri ile doğrudan ilişkilidir. İçinde bulunduğumuz zaman diliminde öğrencilerin TA'ları kullanabilme becerilerinin yanında niçin, nerede ve nasıl kullandıkları önemlidir. Ders çalışma süreçlerinde TA kullanımını sağlayabilen öğrenciler öğrenmiş oldukları araştırma, sorgulama becerileri sayesinde derslerinde olumlu yansımalarını görmektedir. (Ata, Altun, Avcı, Er ve Öztürk, 2010).

Öğrenmenin gerçekleşmesini kolaylaştıran TA'ların hızlı ve etkili yayılması sonucunda evlerde kullanımı artmıştır. Kolayca ulaşılabilen TA'lar hayatımızın önemli bölümünü kaplamaktadır. Öğrenciler küçük yaşlardan itibaren TA kullanım deneyimi kazanmaktadır. Ders aracı olarak fazla şekilde kullanabilmeleri eğitimin ilkökul dönemine denk gelmektedir. Günümüzde öğrencilerin TA'ları daha çok ihtiyacı doğrultusunda kullanması için aile ile birlikte öğretmenlere görev ve sorumluluklar düşmektedir. Nitekim TA kullanımının ilkökul çağı öğrencileri üzerinde etkisi yüksektir. Öğrencilerin uzun süre TA'lar ile vakit geçirmesi toplumsal hayattan soyutlanıp yalnız birey olma eğilimi göstermelerine sebep olmaktadır.

Bugün bilgisayarlar sahip oldukları üstün yetenekleriyle birçok konuda insan hayatını kolaylaştırmaktadır. Aritmetik işlemleri çok hızlı gerçekleştirebilmeleri,

yüksek miktarda veriyi uzun süre saklayabilmeleri ve bilgisayar ağları sayesinde hızlı iletişim sağlayabilmeleri bilgisayarları hayatın birçok alanında vazgeçilmez kılmıştır (Ata, Altun, Avcı, Er ve Öztürk, 2010). Öğretmenler, ilkokul birinci sınıfa başlayan öğrencilerin bile TA'lar ile iç içe olduklarını rahatlıkla görebilmektedir. Bu durum TA kullanımının yaygınlaştığının ve üzerinde ders çalışma süreci noktasında durulması zorunluluğunu beraberinde getirmektedir. İlkokul döneminde öğrenciler için TA'ların, olumsuz etkilerinin azaltılması ve TA'ların öğrencilerin eğitiminde ve ders çalışma süreçlerinde kullanılması gerekmektedir. Bu yüzden velilerin bilgisayar, telefon, tablet ve televizyonların faydalı işlevlerinin kullanımı konusunda bilinçlendirilmesi gerektiğini söylenebilir. Böylelikle öğrencilerin beraber vakit geçirdiği velilerinin TA kullanmalarını rol model olarak aldığı görülür.

Öğrencilerin TA kullanma beceri ve düzeyi önemli hale gelmektedir. Özellikle okumayı yeni öğrenen ilkokul öğrencilerinin araştırma, sorgulama, problem çözme yöntemlerini seçebilme becerilerini kazanmaları gerekmektedir. Bu nedenle öğrencilerin TA kullanımlarında aldıkları rol modeller daha önemli hale gelmiştir.

İlkokul dönemi öğrencileri, meraklarını giderebilecekleri en doğru yöntemin TA kullanmaktan geçtiğini çevreninde etkisiyle rahatlıkla görmektedir. Bilgiye hızlı ulaşmayı sağlayan TA'lar hayatımızı böylelikle kolaylaştırmaktadır. Öğrencilerin ulaşmak istediği araştırma konularına anında ulaşarak kendilerine dönüt sağlayabilmesi, öğrenme isteklerini en üst düzeye çıkarmaktadır. Öğrenme isteklerinin giderek artmasıyla beraber ders çalışma ve bilgi edinme düzeyleri TA kullanabilmeleri sayesinde etkili bir artış sağlayacaktır.

Sakarya, Tercan ve Çoklar (2011), tarafından yapılan çalışmada, öğrencilerin bilgi kaynağı olarak kullandıkları en önemli kaynağın internetin olduğu ve ders kitabı, çalışma kitabı, ansiklopedi gibi kaynaklardan çok daha öncelikli bir yer edindiği görülmüştür. İlkokul öğrencilerinin büyük bölümünün interneti; bilgi aramak, oyun oynamak, haberleşmek, film izlemek, müzik dinlemek, haber takip etmek gibi nedenlerle kullandığı görülmüştür.

Öğrencilerin düşünme gücünü, zihinsel gelişimini, hayal dünyasını kullanmış oldukları TA'lar etkilemektedir. İfade edilen durumlarla birlikte veliler ders çalışma sürecinde TA'ların nasıl ve ne kadar kullanılması konusunda oldukça endişeli davranışlar göstermektedir. Bu durumla beraber TA kullanımının artması ile kendi

içlerine çekilerek TA'lara bağımlı olan öğrenciler, karşılaştığı problemler karşısında umursamaz tavırlar sergileyen bireyler olma ihtimalleri, velilerin TA kullanımına endişe içerisinde yaklaşımlarının artmasına neden olmaktadır. TA'lara duyulan ihtiyacında artacağı durumundan yola çıkılarak öğrencilerin daha çok ders çalışma süreçlerinde TA kullanmaları konusunda velilerin ve öğretmenlerin fazla derecede görev ve sorumluluk almaları gerekir.

Eğitimde öğretmenlerin görevi, öğrencileri hayata en hazır halde yetiştirerek bırakmaktır. Özellikle günümüzde öğrencilerin donanımlı ve problem çözme becerilerinin üst düzeyde olması beklenmektedir. Bu durum öğrencilerin TA kullanma becerilerinin olması ile mümkündür (Karaman ve Kurfalı, 2008). Özellikle ilkokul öğrencilerinin TA'ları kullanırken yaşayabilecekleri birçok tehlike bulunmaktadır. Öğrenciler, zararlı yazılım ve TA'lar üzerinden tehlikelere maruz kalabilmektedir (Odabaşı, Kabakçı ve Çoklar, 2007).

Öğrencilerin internet kullanımını hangi yollarla öğrendiği ile ilgili, Ersoy (2002), tarafından ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, öğrencilerin interneti resmi bir kurum yerine, en çok velileri ile veya kendi başlarına bilinçsiz şekilde kullanarak öğrenmiş oldukları ortaya çıkmıştır. TA'ların özellikle ilkokul öğrencilerini tam olarak ve donanımlı bir şekilde, yaşantılarının büyük çoğunluğunu etkilediği görülür. Kuşkusuz ilkokul dönemi eğitiminde ailenin, öğrencilere; yaşamla ilgili bilgiler vermek, okulda edindiği bilgileri tamamlayarak pekiştirmek, öğrencilerin güven duygusunun gelişmesini sağlamak gibi kazanımlarını vermesi gerektiği söylenebilir.

Velilerin, TA kullanımında öğrencilere karşı yükümlülüklerini yerine getirmesi beklenmektedir. Veliler, öğrencilerin TA kullanma becerilerini etkin bir şekilde uyarır ve geliştirir. TA'ların takip edilerek doğru kullanımı, öğrencinin ders başarısına doğrudan etki etmektedir. Veliler, TA'ları doğru kullanmaya henüz hazır olmayan öğrencilerin yönlendirilip TA'ları örnek olarak kullanabilmelerinden sorumludur. Öğrenciler, TA'ları derslerinde kullanıp araştırma kaynaklarına ulaşmak yerine, TA'ları sadece oyun oynamak için vakit geçirecek bir araçtan ibaret sanmaktadır. Yalnızca oyun amaçlı kullanılan bu araçlarda öğrencileri birçok yönden olumsuz etkilemektedir. Tüm bunların yanında TA'ların ve beraberinde kullanılan internetin öğrenciler için birçok faydalı yanlarının olduğu bilinmektedir. Cömert ve

Kayıran'a (2010) göre, internet öğrencilere araştırma becerisi kazanmanın yanında bilgisayar oyunları ile öğrencilerin eğlenmesine yardımcı olmaktadır. İnternetin olumsuzluklarından öğrenci ve ergenleri korumak için öğrenciler ile velilerin bilgisayar oyunlarını birlikte oynaması gerektiğini ortaya koymuştur. Oynanan oyunların öğrencilere kişilik katkılarının olup olmadığı veliler ile birlikte değerlendirilmelidir.

Oyun zamanları beraber şekilde belirlenmeli ve öğrencilerin bu sürelerle uyması sağlanmalıdır. Velilerin, öğrencilerin yetişmesinde daha bilinçli olmaları gerekmektedir. Bu şekilde TA kullanımlarının olumlu yönlere gitmesi ve öğrenciler ile veliler arasında anlayış farklılıklarının azalması sağlanacaktır (Aslanargun, 2007). Toplumumuzda internet kullanımının sayısız yararları vardır. İnternet kullanımının etkisi toplum olarak oldukça büyüktür. Öğrencilerin, TA'lar ile sosyalleşmeyi öğrenebilmesi için velileri tarafından TA'ların bilinçli kullanımının oluşturulması gerekir. Öğrencilerin TA'ları kullanarak sosyal onay görebilmesi ve ailelerinin rehberlik etmesi gerekmektedir.

Sevinç'e (2006) göre, TA kullanımları ile birlikte kişilerde olumlu mevcut değerlerin dönüşmesi söz konusudur. Bu yüzden öğrencilerin TA ile etkileşimi üzerine çalışmalar yapmak gerekmektedir. İlkokul çağı öğrencilerinin yaşam becerileri üzerindeki TA'ların etkilerini kavrayarak bilgiye ulaşmada TA kullanma becerisini edinmesi gerekir. Aynı zamanda bazı TA'ların doğaya verdiği zararları tartışır. İlkokulda, bilim ve teknolojinin gelişimini sağlayan temel etkenleri ve bilim ve TA'ların toplum hayatında ve öğrenciler üzerindeki önemi gibi konular hakkında bilgilenmeleri amaçlanmaktadır. Günümüzde düşünce üreten ve buna bağlı stratejiler üreten kişilerin yetişmesi fikri ortadadır (Ayhan, 2008).

Toplumumuzda işin kolayına kaçmadan sorunların belirlenmesi gerekir. Bu şekilde uygulamaların nadirliği, üzerinde durulması gereken sosyolojik sorunların en önemlilerinden biridir (Ayhan, 2008). TA kullanımının beceri eğitiminin ilkokullarda doğru bir biçimde verilebilmesi, sınıfla etkinliklerin belli ölçütlerle yapılması için öğretmenlerin ve velilerin gerekli özeni göstermeleri oldukça önemlidir (Aktay ve Güven Aktay, 2015).

2.2. İlgili Araştırmalar

İlgili literatüre bakıldığında TA kullanımı ve etkilerine yönelik çeşitli araştırmaların yapıldığı belirlenmiştir.

Güler ve Şahinkayası (2017), tarafından yapılan “İnternet ve Mobil Teknolojilerin Yaygınlaşması: Fırsatlar ve Sınırlılıklar” çalışmada, Dünya ve Türkiye’deki mobil teknolojilere ve internete erişim ile bunların kullanım durumları incelenmiş; mobil bilişim teknolojilerinin eğitimde yarattığı fırsatlar ve sınırlılıklar ele alınmıştır. Dünya’da ve Türkiye’de internet erişimi ve mobil teknoloji sahipliği hızlıca yaygınlaşmakta, bu teknolojilerin kullanım süresi de artmaktadır. Çoğu ülke yaşanan dijital çağın gerisinde kalmamak amacıyla bilgi üretiminde hayati role sahip internetin ve mobil teknolojilerin kullanımı ve yaygınlaşması için politikalar üretmektedir. Düşünüldüğünde çok küçük yaşlara kadar inen özellikle mobil teknoloji ve bunun üzerinden internet kullanımı eğitim alanında bir fırsat arayışına yol açmaktadır. Bu teknolojilerin eğitim alanında kullanımı için iki avantaj söz konusudur: birincisi öğrencilerin yaşanan dijital çağa adaptasyonu, bugünün TA’ları ile barışık olmaları ve geleceğin TA’larına hazır olmaları; ikincisi hâlihazırda kullanılan ve zaman geçirilen fakat yeterince faydalanılmayan bu TA’lardan eğitim amaçlı yararlanılmasını sağlayacaktır. Ancak, ülkemizde bu durumun aksine kanıt olarak internet erişimi edinmeme nedenleri arasında belirtilen “içerik faydasız, zararlı veya ilginç değil” düşüncesinin en yüksek orana sahip oluşu gösterilebilir. Bu düşüncenin altında dijital ortamda yer alan içerik ve uygulamaların çoğunun İngilizce olması, özgün ya da ihtiyacı karşılayacak nitelikte olmaması gibi nedenler yatmaktadır. Bu bağlamda internet ve mobil teknolojilerin yaygınlığının eğitimde fırsatlara dönüştürülmesi için ülkemizin ihtiyaç duyduğu ve üretilmesi gereken politikalar, yerli (Türkçe) ve uygun pedagojilerde geliştirilecek olan e-içerik ve uygulamalara yönelik olmalıdır.

Gürol, Donmuş ve Arslan (2016), tarafından yapılan “İlköğretim Kademesinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Fatih Projesi İle İlgili Görüşleri” çalışmasının amacı, ilköğretim seviyesinde görev yapan ilköğretim öğretmenlerinin Fatih Projesi ile ilgili görüşlerini almaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2010-2011 öğretim yılında Elazığ ilinde görev yapan Sınıf öğretmenlerinden seçilen toplam yirmi altı sınıf öğretmeninden oluşmaktadır.

Veri toplama aracı olarak sınıf öğretmenlerine yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Bilgisayar destekli nitel veri analizi yapılmıştır. Çalışmalar sonucunda sınıf öğretmenleri, projeyle birlikte karşılaşılabilecek problemleri 9 ana temada belirlemişlerdir. Fatih projesinin olumlu yönlerini 9 ana temada ifade ederlerken olumsuz yönlerini 13 ana temada ifade etmişlerdir. Projenin gerekliliği ana teması 3 alt temada, gerekli olmadığı ana teması ise 5 alt temada ifade edilmiştir. Projenin etkili olacağı dersleri 9 ana tema altında belirtmişlerdir.

Aktay ve Aktay (2015), tarafından yapılan “İlkokullarda Teknoloji Eğitimi” çalışmasında, ilkokullarda teknolojinin yerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu araştırmada, nitel araştırma deseni benimsenmiştir. Katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcıları, 2013-2014 öğretim yılının bahar döneminde Giresun il merkezinde yer alan ilkokulların dördüncü sınıflarında görev yapan 15 sınıf öğretmenidir. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile toplanmış, verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırmada, günümüzde ilkokullardaki teknoloji eğitiminin çoğunlukla yetersiz olduğu ya da hiç yer almadığı ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra ilkokulda öğretmenlerin bir kısmı teknoloji eğitimi etkinlikleri yapmazken; bir kısmı ders etkinlikleri içerisinde teknoloji ile internetin yararları ve zararları, klavye kullanma, dosya oluşturma, ofis programları kullanımı gibi konularda eğitim verdikleri sonucuna ulaşmıştır.

Beder (2015), tarafından yapılan “Ortaokul Öğrencilerinin Güvenli İnternet Kullanım Durumlarının Belirlenmesi” tez çalışmasında, ortaokul öğrencilerinin güvenli internet kullanım durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Afyonkarahisar İli Merkezinde bulunan farklı sosyo-ekonomik düzeye sahip, biri özel, beş ortaokulda 2014-2015 Öğretim Yılı Güz döneminde beş, altı, yedi ve sekizinci sınıfta öğrenim gören 255’i (%50,7) kız, 248’i (49,3) erkek olmak üzere toplam 503 ortaokul öğrencisi oluşturmuştur.

Araştırma tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerden veri toplanması aşamasında video destekli anket çalışması uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler frekans, yüzdelik, aritmetik ortalama, standart sapma, tek yönlü varyans analizi testi (ANOVA) ve t-testine dayalı olarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin güvenli internet kullanımı ile ilgili bilinç düzeyi genel

olarak yüksek çıkmıştır. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha bilinçli hareket ettikleri görülmüştür. 8. sınıf öğrencilerinin bilinç düzeyinin, altıncı sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin “Telif Hakkı İhlali” ve “Sorun Olabilecek Paylaşımlar” ile ilgili bilinç seviyelerinin düşük olduğu, “Yazılımsal Tehditler” ile ilgili kararsız kaldığı durumlar belirlenmiştir. Ortaokullardaki tüm öğrencilerimizin bilinç seviyelerinin daha yüksek çıkması için, bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda öğrencilere güvenli internet kullanımı ile ilgili bilinçlendirmeye yönelik eğitsel çalışmalar planlanmalı ve yapılmalıdır.

Şad ve Arıbaş (2015), tarafından yapılan “Bazı Gelişmiş Ülkelerde Teknoloji Eğitimi ve Türkiye İçin Öneriler” çalışmasında, ‘ABD, İngiltere ve Fransa gibi kalkınmış ülkelerde uygulanan eğitim programları içerisinde teknoloji öğretiminin yerinin saptaması ve Türkiye’deki mevcut durumla karşılaştırılması amaçlanmıştır. Yapılan karşılaştırmada adı geçen ülkelerin teknoloji öğretimi açısından genel bir bilinç geliştirdikleri ve eğitim sistemlerini de buna göre geliştirdikleri görülmüştür.

NTT Docomo (2015), tarafından yapılan, yedi Avrupa ülkesinde (Belçika, Danimarka, İrlanda, İtalya, Portekiz, Romanya, Birleşik Krallık) ve Japonya’da çocukların mobil telefon ve internet kullanımı üzerine yapılan bir araştırmadır. Çalışmaya göre büyük çoğunluğu 10-12 yaş aralığında olan çocukların %34’ünün tablet ve %69’nun mobil telefon kullandığı anlaşılmaktadır.

Söz konusu çalışmada Danimarka %60,1 oranı ile tablet ve %93 oranı ile mobil telefon kullanımında bu ülkeler arasında hem tablet hem de mobil telefonda en yüksek kullanım oranına sahiptir. Ayrıca mobil telefon kullanan çocukların %71’i internete kendi cihazları üzerinden erişirken, bu oran akıllı telefonu olanlarda %95’e kadar yükselmektedir (NTT docomo, 2015).

Aynı araştırmada mobil internet kullanan çocukların %88’i video izlemek, %81’i sosyal ağ hizmetleri kullanmak ve %77’si ise ders çalışmak için mobil internetten yararlandığı bulgusuna erişilmiştir. Ülkeler birbirleri ile kıyaslandığında Birleşik Krallık öğrencilerin mobil interneti %91 ile en çok “Ders Çalışmada” kullandıkları görülmektedir. Diğer taraftan Japonya hariç diğer ülkelerde çocukların en çok mobil interneti video izleme/yükleme ve sosyal ağ hizmetlerinde faydalanma için kullanıldığı göze çarpmaktadır.

İkinci olarak, İngiltere’de yapılan bir araştırma 5-15 yaş grubu çocukların bireysel tablet sahiplikleri ve tablet üzerinden internet kullanımlarının 2014’de 2013’e göre iki katına çıktığını ve %71’inin tablet kullandığını bildirmektedir. 5-15 yaş grubu için mobil telefon üzerinden internet kullanım oranının arttığı, fakat bilgisayar üzerinden giderek azaldığı bildirilmektedir. 5-15 yaş grubu içerisinde en fazla mobil telefon sahiplik oranı %80 ile 12-15 yaş grubuna aittir. 5-15 yaş grubu için 2013’te %13 olan akıllı TV erişimi 2014’de %39’a çıkmıştır. 5-15 yaş grubu için tablet üzerinden oyun oynama oranı artarken (2013’te %23-2014’te %30) diğer cihazlar üzerinden azalmaktadır (2013’te %81- 2014’te %77). 2014 yılında 12-15 yaş arası çocuklar bir haftada TV izlemeye göre internet kullanımına daha fazla zaman harcamıştır (bir haftada 17,2 saat internet kullanımı 15,7 saat TV izleme) (Ofcom, 2014).

Atalay ve Anagün (2014), tarafından yapılan “Kırsal Alanlarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri” çalışmasında, kırsalda çalışan sınıf öğretmenlerinin, öğrenme-öğretme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı ile ilgili kendi yeterliklerine, fiziki ortamın yeterliğine, teknolojik araç-gereç yeterliğine ve öğrenme-öğretme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin katkısına yönelik görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji deseninden yararlanılmıştır. Araştırmaya 2012–2013 öğretim yılı güz döneminde Orta Anadolu Bölgesinde bulunan bir ildeki dört farklı ilkokulda görev yapan 11 sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonuçları kırsalda görev yapan sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun kendini teknoloji kullanımı konusunda yeterli gördüğünü ortaya koymuştur. Öğretmenlerin yarısı çalıştıkları okulun fiziki koşullarını bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı bakımından yeterli bulurken, diğer yarısı yetersiz olarak nitelendirmiştir. Araç-gereç yeterliği konusunda yedi öğretmen okullarının yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra araştırmaya katılan öğretmenler bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının öğrenmeye yönelik olarak; başarı, kolaylaştırıcılık, motivasyon, ilgi ve dikkati sağlama, anlamlı öğrenme ve zamanı etkili kullanma boyutlarında katkı sağladığını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinden bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı konusunda kendini yeterli ve yetersiz gören öğretmenlerin yenilikleri izleme ve mesleki gelişime açık oldukları ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, sınıf öğretmenlerine hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.

Kolburan Geçer ve Gökdaş (2014), tarafından yapılan “Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Yararlanma Durumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi” çalışmasında, ilköğretim okullarında görevli öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerini (BİT) kullanma sıklıkları, mesleki gelişimleri için bilgi edinme kaynakları ve BİT kullanımını etkileyen değişkenlerin hiyerarşik yapısı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini Kocaeli, Aydın, Van ve Muş illerinde görev yapan ve derslerinde teknolojiye yararlandıklarını belirten 907 ilköğretim öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı Gür, Özoğlu ve Başer (2010) tarafından geliştirilen anket ile Gülbahar ve Güven’in (2008) araştırmalarında kullanmış oldukları anketten yararlanılarak oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanımda kıdem, görev yapılan il, hizmet içi eğitim alma durumunun önemli değişkenler olduğu bulunmuştur. Katılımcıların kendilerine ait bilgisayar sahibi olma düzeylerinin genel olarak yüksek olduğu görülmektedir. Bilgisayar kullanarak alıştırma yapma maddesine ilişkin olarak katılımcıların yoğunlukla haftada birkaç defa seçeneğinde birleştiği görülmektedir. Bilgisayar kullanarak simülasyon veya deney yapma maddesine ilişkin kullanım sıklığı düşük olmakla birlikte en yüksek kullanım sıklığının ayda birkaç defa seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Eğitim amaçlı bilgisayar oyunları oynama maddesine ilişkin olarak da ortaya çıkması, yine eğitim yazılımları konusundaki yetersizliklerin birer yansıması olarak değerlendirilebilir. “E-posta yoluyla haberleşme” maddesine ilişkin olarak, kıdem değişkenine göre katılımcıların daha çok haftalık kullanımı tercih ettikleri görülmektedir. Yapılan kay kare testi sonucunda katılımcıların “E-posta yoluyla haberleşme” maddesine ilişkin kıdem değişkeni ile kullanım sıklıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. “İnternet üzerinden sohbet etme” maddesine ilişkin katılımcıların kıdem değişkenine göre yararlanma sıklıklarına bakıldığında hiç yararlanmayanların oranlarının %38,4 ile %56,6 aralığında değişim gösterdiği belirlenmiştir. Gruplar kullanım sıklıkları bakımından en çok haftalık kullanımı tercih etmektedirler. Kıdem düzeyi azaldıkça “İnternet üzerinden sohbet etme” sıklığının arttığı görülmektedir. Yapılan kay kare testi sonucunda da “İnternet üzerinden sohbet etme” maddesine ilişkin olarak kıdem değişkeni ile kullanım sıklığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Genç neslin daha çok dijital ortamlarda yetişmesi ve teknolojiyle etkileşiminin daha fazla olması bu sonucun oluşmasındaki önemli faktörlerden birisi

olarak değerlendirilebilir. Erkek katılımcıların, kadın katılımcılara göre daha uzun süredir bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitsel amaçlı kullandıkları belirlenmiştir. Alan yazında da cinsiyet konusunda benzer sonuçlara ulaşılmıştır (Eroldoğan, 2007; Karaman Kurfalı, (2008). Bunun bir nedeni olarak, Deniz'in (2005), öğretmenlerin bilgisayara ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik araştırmasında vurgulandığı üzere cinsiyetler arasında "bilgisayara ilgi duyma" alt ölçeğinde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre ilgilerinin daha fazla olmasından kaynaklanmış olduğu düşünülmüştür.

Sarı ve Kunt (2014), tarafından yapılan "İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre İnternet Kullanım Durumlarının Belirlenmesi" araştırmanın amacı, ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre interneti kullanım amaçlarını, internetin yarar ve zararlarına ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmanın örneklemini Afyonkarahisar ili, Sandıklı ilçesinde eğitim öğretim faaliyetleri veren, özel ve devlet okullarından rastgele seçilen 202'si kız, 215'ü erkek olmak üzere toplam 417 öğrenci oluşturmaktadır. Genel tarama yönteminin kullanıldığı bu çalışmada verilerin istatistiksel analizleri için; tanımlayıcı istatistiksel metotları (aritmetik ortalama, \pm standart sapma, frekans, yüzdeler) yanı sıra çapraz tablo (cross-table) kullanılmıştır. Analizler sonucunda; öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfın, ailenin aylık gelirinin, anne ve babanın öğrenim durumunun yükselmesine bağlı olarak evlerinde bilgisayara ve internete sahip olma durumlarında artış meydana geldiği görülmüştür. Öğrencilerin internete girecekleri adresleri belirleme konusunda en etkili kaynağın arama motorları olduğu, ailelerin ve öğretmenlerin öğrencilerin internete girecekleri adresleri bulmaları konusunda desteklerinin düşük olduğu görülmüştür. Öğrencilerin bilgisayar kullanım amaçları arasında oyun oynamanın ve ödev için araştırma yapmanın ilk sıralarda yer aldığı görülmüştür.

Şen ve Gülcan (2012), tarafından yapılan "İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Verilen Ev Ödevleri Konusunda Veli Görüşleri" çalışmada, ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıfta okuyan öğrenci velilerinin ev ödevlerine ilişkin görüşlerinin ve varsa önerilerinin betimsel yolla belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen anket veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Toplam 450 veliye gönderilen anketten 372'sinin geri dönüşü olmuştur. Araştırma sonuçlarına göre

çocuklara ev ödevlerini yaparken çoğunlukla annelerin yardımcı olduğu ve genel olarak velilerin ev ödevlerini destekledikleri görülmüştür. Velilerin önerilerine bakıldığında; ev ödevlerinin öğrencilerin mantık yürütme, araştırma inceleme yapma, kendi başına çalışabilme, grup olarak çalışabilme, kitap okuma alışkanlığı kazanma vb. becerilerin geliştirilmesinde katkı sağlaması gerektiğini söyledikleri görülmüştür. Ayrıca veliler proje-performans ödevleri yerine, günlük ev ödevleri verilerek, öğrencilerin ödevlerini kendi kendilerine yapabilmeleri için öğretmenler tarafından yeterli zaman ve destek sağlanması gerektiğini belirtmektedirler. Veliler, çocuklar ev ödevlerini yaparken mutlaka yardım etmelerinin gerektiğini ve aynı zamanda internet kullanımının daha çok hazır ödevleri kopyalamak şekli ile olduğunu ve okullarda daha sağlıklı bir değerlendirmenin yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Erdemir, Bakırcı ve Eyduran (2009), tarafından yapılan “Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknolojiyi Kullanabilme Özgüvenlerinin Tespiti” çalışmasının amacı, öğretmen adaylarının öğretimde interneti, bilgisayarı ve öğretim amaçlı teknolojiyi farklı değişkenlere göre kullanabilme ve hazırlayabilme beceri düzeyleri hakkındaki görüşlerini tespit etmektir. Çalışma iki eğitim fakültesinde öğrenim gören ilköğretim matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler, okulöncesi, sınıf ve Türkçe öğretmenliği Anabilim Dalı’nda öğrenim gören 325 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Ölçek olarak, 29 maddelik Likert tipi “Teknoloji Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler bilgisayar ortamında SPSS 15.50 paket programı kullanılarak; ortalama, ANOVA ve Chi-Square istatistiği ile analiz edilmiştir. Öğretmen adayları, interneti ve bilgisayarı öğretim amaçlı kullanabilmede kendilerini yeterli hissetmezken, arama motorlarını kullanmada yeterli olduklarını, öğretim amaçlı basit materyalleri hazırlayabildiklerini, karmaşık ve çok amaçlı öğretim cihazlarını hazırlayamadıklarını belirtmişlerdir. Öğretim amaçlı teknolojiyi kullanabilme özgüveninde, kadın öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarından daha iyi seviyede oldukları sonucuna varılmıştır. Adaylara bilgisayar ve öğretim amaçlı teknoloji kullanmayı gerektiren bireysel araştırma ve proje ödevleri ile bu fark giderilebilir.

Karamanve Kurfalı (2008), tarafından yapılan “Sınıf Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Öğretim Amaçlı Kullanım Düzeyleri” çalışmasının amacı, yapılandırmacı yaklaşıma göre yeniden düzenlenen ilköğretim programında bilgi

teknolojileri kullanımının öğretmenler tarafından uygulamaya ne derece geçirilebildiğini ortaya koymaktır. Öğretmenler bilgi teknolojilerini kullanmalarına engel olan birinci sebep olarak, bilgi teknolojilerinin kullanımında yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca evinde ve sınıfta kullanabileceği bir bilgisayar ve internet bağlantısı olan öğretmenler, diğer öğretmenlere göre internette araştırma yapmak, eğitim CD'lerini derslerinde kullanmak gibi farklı amaçları gerçekleştirmek için bilgi teknolojilerinden daha fazla faydalanmaktadır.

Yavuz ve Coşkun (2008), tarafından yapılan “Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Düşünceleri” çalışmasının amacı, ilköğretim sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğretimde teknolojik araç gereç kullanımına karşı tutum ve sahip oldukları fikirleri belirlemektir. Çalışma 2006-2007 öğretim yılı güz döneminde Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği programına devam eden otuz üçüncü sınıf öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Yavuz (2005) tarafından geliştirilen, 5 faktörden ve 19 maddeden oluşan “Teknoloji Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin öğretimde teknoloji kullanımı hakkındaki fikirlerinin tespiti için, seçilen 5 öğrenci ile yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Verilerin analizinde bağımlı gruplar için t testi kullanılmıştır. Teknoloji tutum ölçeğinin ön test ve son test ortalamaları karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak son test lehine anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0,05$). Öğrencilerin öğretimde teknolojik araç gereçleri kullanmalarının, öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda öğrencilerin teknoloji kullanımı hakkında olumlu fikirleri olduğu belirlenmiştir.

Saban (2006), tarafından “Okul Teknoloji Planlaması: İlköğretim Okulları İçin Uygulamalı Bir Model Önerisi ve Öğretmen Yetiştirme Sistemi Açısından Sonuçları” doktora tezi çalışmasında, okul teknoloji planlaması olgusunu analiz etmek ve etkin okul teknoloji planlamasına ilişkin ilköğretim okulları için uygulamalı bir model önerisi sunmaktır. Araştırmada, ayrıca teknoloji planlama olgusunun öğretmen yetiştirme sistemi bakımından doğurduğu sonuçlara dikkat çekilmektedir. Araştırma neticesine göre, modelin yapıldığı Özel Konya Esentepe İ.Ö.O.’nun teknoloji entegrasyonunda yeterince iyi bir konumda olduğu gözlenmiştir. Ayrıca, söz konusu bu entegrasyonun (bu çalışmada geliştirilen

Seçmeci Okul Teknoloji Planlama Modeli”nin boyutlarıyla birebir ilişkilendirildiğinde) sistematik olmadığı ve daha çok öğretim personeli bazında bireysel bir çaba olarak algılandığı ve gerçekleştirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Ersoy ve Yaşar (2002), tarafından yapılan “İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin İnternet Kullanma Durumları” çalışmasında, öğrencilerin, öğretmenlerin ve anne-babaların görüşlerine dayalı olarak internet kullanma durumları ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma tarama modelinde olup uygulaması 2001-2002 öğretim yılında Eskişehir il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı İbrahim Karaoğlanoğlu İlköğretim Okulunda gerçekleşmiştir. Araştırma sürecinde 10 sınıf öğretmeni, 17 öğrenci ve 16 anne-babayla görüşülmüştür. Araştırma verileri, öğrenci, öğretmen ve anne-babaların görüşlerinin derinlemesine ortaya çıkarılması amacıyla, nitel araştırma tekniklerinden yarı-yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel çözümlene tekniği kullanılmış ve elde edilen veriler sayısallaştırılarak sunulmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin interneti etkili ve verimli olarak kullanmadıkları ortaya çıkmıştır. Ancak, öğrencilerin internet temel kullanım becerileri bakımından gerek öğretmenlerden gerekse anne-babalardan daha iyi oldukları bulunmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma betimsel nitelikte bir alan araştırması olup tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırma ilkököl çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşlerini belirlemeye yönelik olarak çalışıldığından tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da olan bir durumu olduğu şekliyle tasvir etmeyi amaçlayan (Karasar, 2000) ve bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcı görüşlerinin ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre daha büyük örneklem üzerinde yapılan araştırmalardır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008).

3.2. Evren ve Örneklem

Evren, araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği elemanlar bütünüdür. Evren, soyut bir kavramdır; tanımlanması kolaydır fakat ulaşılması güçtür ve hatta çoğu zaman olanaksız bir bütündür. Bu nedenle, araştırmalarda kullanılan “evren” terimini “çalışma evreni” olarak algılamak gerekir (Karasar, 2017). Örneklem ise çalışma evreninin büyüklüğü ya da çokluğu sebebiyle bütün elemanlara ulaşma imkânı olmadığı zamanlarda çalışma evrenini temsilen çalışma evreni içinden seçilen gruplara denir (Cebeci, 2014; Balcı, 2015). Araştırma verileri, olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden rastlantısal kümeleme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Bu çalışmanın evrenini Burdur ili Bucak ilçe merkezinde ilkökölde öğrenim gören 2118 öğrencinin velileri, örneklemini ise Burdur ili Bucak ilçe merkezinde bulunan sekiz ilkököl ve bir özel ilkökölde öğrenim gören 418 öğrencinin velileri oluşturmaktadır. Örneklem araştırmacının yaşadığı yere ve görev yaptığı okula yakın

olması nedeniyle kolay ulaşılabilir niteliktedir. Çalışmada toplamda 418 veliden elde edilen veriler kullanılmıştır. Tablo 1’de araştırmaya katılan velilerin ve öğrencilerin demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 1.

Araştırmaya Katılan Velilerin ve Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler		Frekans (f)	Yüzde (%)
Veli Cinsiyet	Kadın	282	68
	Erkek	126	30
	Toplam	408	98
Yaş Aralıkları	35 Ve Altı	189	45
	36-45	189	45
	46 Ve Üstü	16	4
	Toplam	394	94
Öğrenim Durumu	İlkokul	108	26
	Ortaokul	68	16
	Lise	125	30
	Üniversite	96	23
	Lisansüstü	15	4
	Toplam	412	99
Öğrenci Sınıf Düzeyleri	1.sınıf	73	17
	2.sınıf	113	27
	3.sınıf	85	20
	4.sınıf	121	29
	Toplam	392	93
Öğrenci TA Kullanım Süresi	Hiç	120	29
	1 Yıldan Az	23	6
	1 Yıl	12	3
	2 Yıl	10	2
	3 Yıl	14	3
	3 Yıldan Fazla	222	53
	Toplam	401	96
TA Sayısı	1 Adet	102	25
	2 Adet	154	37
	3 Adet	122	30
	4 Adet	30	7
	Toplam	418	100
İnternet Bağlantısı	Var	195	47
	Yok	147	35
	Toplam	342	82

Katılımcıların demografik özelliklerini gösteren Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların 282’si (%68) kadın, 126’sı (%30) erkeklerden oluşmaktadır. Katılımcıların 45 yaş ve altı 378 kişi (%90) oluşturmaktadır. Velilerin 108’inin (%26) ilkökul mezunu, 68’inin (%16) ortaokul mezunu, 125’sinin (%30) lise mezunu, 96’sının (%23) üniversite mezunu ve 15’inin (%4) lisansüstü mezunu

olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların evlerinde bulunan TA sayısı incelendiğinde evlerde 102'sinin (%24) bir adet, 154'ünün (%35) iki adet, 122'sinin (%29) üç adet ve 30'unun (%7) dört adet TA sayısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Katılımcı öğrencilerinin 73'ü (%17) birinci sınıf, 113'ü (%27) ikinci sınıf, 85'i (%20) üçüncü sınıf, 121'i (%29) dördüncü sınıf olarak belirlenmiştir. Katılımcı öğrencilerinin çoğunluğunun üç yıldan fazla bilgisayar kullanma tecrübesi olduğu 222 (%52) tespit edilmiştir. Velilerin 195 (%47) kişinin evlerinde internet erişimi olduğu görülmüştür.

Tablo 2.

İlkokul Çağı Öğrencilerin ve Velilerin TA Kullanım Sıklığı

No	Madde	Günde birkaç defa		Günde bir defa		Haftada birkaç defa		Haftada bir defa		Hiçbir zaman	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	İlkokula giden çocuğunuz ders etkinlikleri için evde ne sıklıkla bilgisayar kullanır?	36	8,6	44	10,5	79	18,9	61	14,6	191	45,6
2	İlkokula giden çocuğunuz ders etkinlikleri için evde ne sıklıkla tablet kullanır?	21	5,0	25	6,0	60	14,3	42	10,0	256	61,1
3	İlkokula giden çocuğunuz ders etkinlikleri için evde ne sıklıkla akıllı telefon kullanır?	47	11,2	39	9,3	87	20,8	69	16,5	167	39,9
4	Siz evde ne sıklıkla bilgisayar kullanırsınız?	45	10,7	24	5,7	55	13,1	52	12,4	233	55,6
5	Siz evde ne sıklıkla tablet kullanırsınız?	23	5,5	10	2,4	29	6,9	25	6,0	314	74,9
6	Siz evde ne sıklıkla telefon kullanırsınız? (iletişim dışında oyun vb. gibi)	211	50,4	52	12,4	46	11,0	18	4,3	88	21,0

Veli görüşlerinin sıklık tablosunu gösteren Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin bilgisayar dersi etkinliklerinde (%45,6)

hiçbir zaman kullanmadıkları, ilkokul çağı öğrencilerinin tableti ders etkinliklerinde (%61,1) hiçbir zaman kullanmadıkları ve ilkokul çağı öğrencilerinin akıllı telefonu ders etkinliklerinde (%39,9) hiçbir zaman kullanmadıkları görülmektedir. İlkokul çağı öğrencilerinin ders etkinliklerinde bilgisayar, tablet ve telefonu kullanmama oranlarının yüksek olması, kullandıkları TA'ların ne amaç doğrultusunda kullanıldığı sorusunu akla getirmektedir. Buna ek olarak araştırmaya katılan velilerin kendilerinin kullanma sıklıkları incelendiğinde ise (%55,6) hiçbir zaman bilgisayar kullanmadığı, (%74,9) hiçbir zaman tablet kullanmadığı görülmektedir. Velilerin daha çok (%50,4) vakitlerini telefon kullanarak harcadıkları görülmektedir. Velilerin bilgisayar ve tablet kullanmama oranları yüksektir. Bunun nedeni olarak daha sık kullanılan akıllı telefonların araştırmaya katılan velilerin büyük çoğunluğu tarafından daha kolay ulaşılabilir olması olabilir. Her işlemlerini rahatlıkla yapabilmeleri ve her evde bilgisayar ve tablet gibi TA'lara göre daha kolay ulaşılan akıllı telefona sahip olmaları velilerin telefon kullanım oranlarının yüksek olmasına sebep olabilmektedir.

3.3. Verilerin Toplanma Araçları

Tez çalışması kapsamında toplanan veriler, Burdur ili Bucak ilçesinde ilkokula giden öğrencileri olan velilerden, çalışma grubunu oluşturan okulların idarecileri ile görüşülerek veriler toplanmıştır. Yapılan çalışma ile ilgili yeterli bilgiler verilmiştir. Çalışmanın yapılabilmesi için gerekli izinler alınmıştır. Ölçek araştırmacı tarafından ilkokul idarecilerine ve sınıf öğretmenlerine dağıtılmıştır. Okul idarecileri tarafından ve öğretmenler aracılığıyla velilere ulaştırılmış, velilerden formları doldurmaları istenmiştir. Bu kapsamda 528 adet veliye ölçek yollanmış, bu velilerden 418 adeti doldurarak okul idarecilerine veya sınıf öğretmenlerine teslim etmiştir. Bu araştırmada toplam 418 veliden elde edilen veriler kullanılmıştır.

Yapılan çalışmada Kılınç (2015) tarafından 'Okulöncesi Çağındaki Çocukların Teknoloji Kullanımı Hakkında Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi' olarak gerçekleştirdiği yüksek lisans tez çalışmasında kullanılan 31 madde bu çalışmaya uyarlanarak "ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde teknolojik araç kullanımına ilişkin veli görüşleri" şeklinde kullanılmıştır.

Ölçek toplamda 31 maddeden oluşmaktadır. Likert tipine göre hazırlanmış olup soldan sağa "1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Fikrim Yok, 4-

Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde sıralanmıştır. Velilerin ve öğrencilerin TA kullanım sıklığında ise 6 madde yer almıştır. Maddeler (1) Günde birkaç defa, (2) Günde bir defa, (3) Haftada birkaç defa, (4) Haftada bir defa, (5) Hiçbir zaman şeklinde beşli derecelendirmeye göre puanlanmıştır.

Araştırma kapsamında uyarlanan ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde teknolojik araç kullanımına ilişkin veli görüşleri ölçeğinin geliştirilmesi aşağıda açıklanmıştır.

Hazırlanan ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde teknolojik araç kullanımına ilişkin veli görüşleri ölçeği iki Türkçe öğretmeni, bir Bilişim ve Teknolojileri öğretmeni ve ölçme değerlendirme alanında öğretim üyesinin olduğu toplam dört kişilik uzman yardımıyla incelenmiştir. Ölçek toplamda 31 maddeden oluşup Likert Tipi şekline göre hazırlanmıştır.

Yapılan çalışmanın ön denemesi araştırmacının görev yaptığı Antalya ili Döşemealtı ilçesi Dağ ilkokulu birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü sınıflarda öğrenim gören 127 öğrenci velisinin tamamına ulaşılarak yapılmıştır. Cronbach's Alpha Güvenirlilik Katsayısı ,78 olarak hesaplanmıştır.

Yapı geçerliği kavramsal yapının tam olarak açığa çıkarılması konusuyula ilgilidir. Yapı geçerliğini test etmek ve aynı niteliği ölçen değişkenleri bir araya getirerek ölçmeyi az sayıda faktör ile açıklamak amacıyla açımlayıcı faktör analizi yapılması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2011; Şencan, 2005).

Açımlayıcı faktör analizi, araştırmacının ölçme aracının ölçtüğü faktörlerin sayısı hakkında bilgi sahibi olmadığı ve ölçme aracıyla ölçülen faktörlerin doğası hakkında bilgi edinmeye çalıştığı inceleme türüdür (Tavşancıl, 2010). Açımlayıcı faktör analizi birbiri ile ilişkili çok sayıda değişkeni bir araya getirerek kavramsal olarak anlamlı daha az sayıda yeni değişkenler bulmak amacıyla yapılır (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2012).

Elde edilen verilerin faktör analizine uygunluğunu saptamak amacıyla Kaiser- Meyer Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett's Sphericity testi yapılmıştır. KMO katsayısı, verilerin ve örneklem büyüklüğünün seçilen analize uygun ve yeterli olduğunu belirlemek, Bartlett's Sphericity testi ise verilerin çok değişkenli normal dağılımdan gelip gelmediğini kontrol etmek amacıyla kullanılan istatistiksel bir tekniktir (Kan ve

Akbaş, 2005). Açımlayıcı faktör analizinin yapılabilmesi için KMO değerinin en az .60 olması gerektiği uzmanlar tarafından ifade edilmiştir (Büyüköztürk, 2011). Pilot uygulamada elde edilen verilerin KMO değeri .76 olarak hesaplanmış ve verilerin faktör analizi yapabilmek için yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bartlett Sphericity testi ise ($\chi^2 = 1576.931$, $p = .000$) anlamlı bulunmuştur. Bartlett's testi değerinin .000 düzeyinde anlamlı bulunması, verilerin çok değişkenli normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir (Borg ve Gall, 1989; Tabachnick ve Fidell, 2013). Bu sonuçlara göre pilot çalışma sonrasında elde edilen verilerin faktör analizi yapmaya uygun olduğuna karar verilmiştir.

Yapıdaki faktör sayısına karar verilmesinin ardından maddelerin faktör yükleri ve binişik olma durumları incelenmiştir. Elde edilen faktör deseni ve maddelerin faktör yük değerleri Tablo 3'te verilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçek 6 faktörlü ve 25 maddeli bir yapı sergilemektedir.

Tablo 3.

İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri Ölçeğinin Faktör Deseni

Madde No.	1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör	4. Faktör	5. Faktör	6. Faktör
21	.718					
22	.704					
23	.835					
17	.788					
24	.516					
4		.684				
5		.761				
7		.641				
25		.543				
8		.539				
14		.548				
11			.734			
19			.789			
9			.756			
15				.764		
20				.768		
3				.741		
16				.681		
10					.787	
13					.765	
12					.597	
1					.701	
6						.785
2						.561
18						.589

Tablo 3’te görüldüğü üzere, ölçeğin boyutları düzeyinde faktör yük değerleri birinci faktör için .835 ile .516 arasında, ikinci faktör için .761 ile .539 arasında, üçüncü faktör için .789 ile .734 arasında, dördüncü faktör için .768 ile .681 arasında, beşinci faktör için .787 ile .597 arasında ve altıncı faktör için .785 ile .561 arasında değişmektedir. Analizler sonucunda elde edilen 6 faktör içerdikleri ifadelerle isimlendirilmiştir. Buna göre birinci faktör “Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği”, ikinci faktör “Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları”, üçüncü faktör “Teknolojik Araç Kullanım Alanları”, dördüncü faktör “Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları”, beşinci faktör “Teknolojik Araç Kullanım Becerisi” ve altıncı faktör “Öneriler” olarak isimlendirilmiştir.

İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri ölçeğinin boyutlarının güvenilirliğini hesaplamak için veriler üzerinde iç tutarlık analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonrasında her alt boyutu için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları Tablo 4.'te gösterilmiştir. Buna göre birinci boyut için iç tutarlılık katsayısı ,72 ikinci boyut için iç tutarlılık katsayısı ,84 üçüncü boyut için iç tutarlılık katsayısı ,76 dördüncü boyut için iç tutarlılık katsayısı ,87 beşinci boyut için iç tutarlılık katsayısı ,76 ve altıncı boyut için iç tutarlılık katsayısı ,78 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 4.

İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknolojik Araç Kullanımına İlişkin Veli Görüşleri Ölçeğinin Güvenirlik Analizi

Faktörler	Cronbach Alpha (α) Değeri
1. Faktör	0,724396
2. Faktör	0,843748
3. Faktör	0,764983
4. Faktör	0,867688
5. Faktör	0,756611
6. Faktör	0,786745
Toplam	0,780695

3.4. Verilerin Analizi

Bu çalışmanın bütün alt boyutlarına normal dağılım olup olmadığını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanarak verilerin homojen dağılıp dağılmadığı belirlenmiştir. Bu yüzden araştırmanın homojen dağılmayan boyutlarında non-parametrik testler kullanılmıştır. Bu çalışmada değişkenler arası farklılığı belirleyebilmek için non-parametrik testlerden Mann Whitney U Testi analizi yapılmıştır. Çünkü Mann Whitney U Testi analizi; iki grubun ortalamaları kıyaslanarak, farkın rastlantısal mı, yoksa istatistiksel olarak anlamlı mı olduğu sonucuna ulaşılır. Veriler arasında bir bağlantı var mıdır? Eğer bir bağlantı varsa bu bağlantının gücü nedir? Değişkenler arasında ne tür bir bağlantı vardır? Sorularına cevap aranır. Ayrıca velilerin, öğrencilerin ders çalışma sürecinde TA kullanım düzeylerini ölçmek için toplanan veriler Sosyal Bilimler Veri Analizi Programı

(SPSS) 22 paket programı ile analiz edilmiştir. Sonuçlarda gruplar arasında anlamlı farklılıkları bulmak için Kruskal Wallis Testi, Mann Whitney U Testi, Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi ve ANOVA Test teknikleri kullanılmıştır. Kruskal Wallis Testi bir faktör çatısı altında, iki ya da daha fazla bağımsız grubun ortalamalarını kıyaslamak için kullanılır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için alt problemlere ilişkin toplanan verilerin çeşitli istatistiksel teknikler kullanılarak çözümlenmesi ile elde edilen bulgulara ve bu bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araçların (TA) kullanımında veli görüşleri nasıldır?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5.

Veli Görüşlerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Puanları

Maddeler	\bar{x}	s
1. Boyut: Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği		
İlkokula giden çocuğumu teknolojik araçlar yerine kardeşi ve arkadaşları ile birlikte oynamaya teşvik ederim.	4,2895	1,03893
İlkokula giden çocuğuma teknolojik araçları kullanırken süreyi sınırlandırırım.	4,2615	,94991
İlkokula giden çocuğumun kullanacağı bilgisayar programlarını dikkatlice seçerim.	4,2829	,99532
İlkokula giden çocuğum bilgisayar kullanırken yaptıkları ile ilgili ona sorular sorarım.	4,0819	1,06540
Teknolojik araçlardaki oyun seçimlerinde ya da oyunun oynanmasında çocuğum tamamen özgürdür.	1,9046	1,11944
2. Boyut: Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları		

Uygun programlar kullanıldığında bilgisayar, tablet gibi teknolojik araçlar çocukların dilsel gelişimine katkı sağlar.	3,1990	1,22393
Eğitici programlar kullanıldığında bilgisayarlar, tabletler gibi teknolojik araçlar ilkokul eğitiminde kitaplara göre daha faydalıdır.	2,6927	1,15464
Teknolojik araçların kullanımı çocuğumun dikkat gelişimini artırır.	2,3932	1,06287
Teknolojik araç kullanmalarına izin verilen çocuklar daha yaratıcıdır.	2,5788	1,07609
İlkokula giden çocuğum günlük yaşamında ve eğitimi sırasında öğrendiği pek çok kavramı teknolojik araçların sunduğu oyunlar ile pekiştirir.	2,5878	1,47790
Teknolojik araçların sıklıkla kullanımı çocukların dünyayı daha iyi tanımalarını sağlar.	2,4732	1,14286
3. Boyut: Teknolojik Araç Kullanım Alanları		
İlkokula giden çocuğumun öğrenmelerinin kalıcı olması için bilgisayar, tableti vb. teknolojik araçları kullanırım.	2,7946	1,11446
Çocuğuma şekilleri öğretmek için bilgisayar, tablet vb. gibi teknolojik araçları kullanırım.	2,7664	1,15355
Çocuğumun araştırmalarında bilgisayar, tablet gibi teknolojik araçları kullanırım.	3,6790	1,05571
4. Boyut: Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları		
İlkokul çağındaki çocukların teknolojik araçları sık kullanmaları onların arkadaşları ile olan ilişkilerini zayıflatır.	4,0882	1,21095
Çocukların bilgisayarla fazlaca zaman geçirmesi çocukların beden sağlığının bozulmasına neden olur.	4,1796	1,22296
Teknolojik araçların kullanımı çocukların sosyalleşmesini olumsuz yönde etkiler.	4,0898	1,14590
Teknolojik araçları fazlaca kullanan çocuklar kendilerini rahatlıkla ifade edemezler.	3,7840	1,17535
5. Boyut: Teknolojik Araç Kullanım Becerisi		

İlkokula giden çocuğum ders çalışma sürecinde akıllı telefonları rahatlıkla kullanabilir.	2,3456	1,26595
İlkokula giden çocuğum internet üzerinden ders araştırmaları yapmayı becerir.	3,3407	1,16210
İlkokula giden çocuğumun telefonumdan ders araştırmaları yapmasına izin veririm.	3,3447	1,14948
İlkokula giden çocuğum teknolojik araçları kullanırken zorlanır.	2,4866	1,16755
6. Boyut: Öneriler		
Rehber eşliğinde kullanıldığında teknolojik araçlar ilkokul çağındaki çocukların ders çalışmalarında oldukça faydalıdır.	3,8034	1,10855
İlkokul çağındaki çocukların ders çalışmalarında bilgisayar, tablet gibi teknolojik araçlar kullanılmalıdır.	3,1214	1,14404
İlkokul çağındaki çocuklar kesinlikle bilgisayar, tablet gibi teknolojik araçlar kullanmalıdır.	2,7560	1,15228

Araştırmada veli görüşlerini ortaya koyan Tablo 5 incelendiğinde, *Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliğı* alt boyutunda en yüksek ortalamalar, ilkokula giden öğrencileri TA yerine kardeşi ve arkadaşları ile birlikte oynamaya teşvik ederim ($\bar{X}=4,29$). İlkokula giden öğrencilere TA kullanırken süreyi sınırlandırırım ($\bar{X}=4,26$). İlkokula giden öğrencileri kullanacağı bilgisayar programlarını dikkatlice seçerim ($\bar{X}=4,28$). İlkokula giden öğrencilere bilgisayar kullanırken yaptıkları ile ilgili ona sorular sorarım ($\bar{X}=4,08$). En düşük ortalama ise TA oyun tercihlerinde ya da oyunun oynanmasında ilkokul öğrencileri tamamen özgürdür ($\bar{X}=1,90$). Velilerin, *ilkokul öğrencilerini TA kullanırken tamamen özgür bırakmama* nedeni olarak öğrencilerin henüz TA kullanımında karşılaşılabilecekleri tehlikelere karşı kendilerini koruyamayacakları düşüncesi olabilir. Öğrencilere velilerin *soru sormasının* nedeni olarak öğrencilerin yaptıklarıyla ilgili kendileri tarafından dönüt almak istemeleri olabilir. Velilerin, *öğrencilerin programlarını seçmeleri* onların henüz TA kullanımlarında bilinçli kullanım sağlayamamaları düşüncesi olabilir. Velilerin, *TA kullanım süresini sınırlandırma* nedeni olarak öğrencilerin zaman kontrollerini tam olarak verimli şekilde sağlayamamaları olabilir. Velilerin, *TA kullanmak yerine*

öğrencilerin kardeşi veya arkadaşlarıyla birlikte vakit geçirmelerini istemesi öğrencilerde paylaşma duygusunun gelişmesi ve karşılaşabilecekleri sorunlar karşısında problem çözme becerinin gelişmesini sağlamak olabilir. Araştırma sonuçları göz önüne alınırsa velilerin ilkokula giden öğrenciler üzerinde *aile rehberliğine* önem verdiği görülmektedir.

Aritmetik Ortalamanın; *teşvik ederim, süreyi sınırlandırırım, dikkatlice seçerim, sorular sorarım* yanıtlarında ($\bar{X}= 4,29$) ile ($\bar{X}= 4,08$) arasında olması velilerin üst düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını göstermektedir. Aritmetik Ortalamanın ($\bar{X}= 1,90$) olması ise velilerin *tamamen özgürdür* yanıtına alt düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını göstermektedir.

Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları alt boyutuna bakıldığında, uygun programlar kullanıldığında TV, bilgisayar, tablet gibi TA'lar öğrencilerin dilsel gelişimine katkı sağlar ($\bar{X}= 3,20$). Eğitici programlar kullanıldığında bilgisayar, tablet gibi TA'lar ilkokul eğitiminde kitaplara göre daha faydalıdır ($\bar{X}= 2,69$). TA'ların kullanımı öğrencilerin dikkat gelişimini artırır ($\bar{X}= 2,39$). TA'ları kullanmalarına izin verilen öğrenciler daha yaratıcıdır ($\bar{X}= 2,58$). İlkokula giden öğrencilerin günlük yaşamında ve eğitimi sırasında öğrendiği pek çok kavramı TA'ların sunduğu oyunlar ile pekiştirir ($\bar{X}= 2,58$). TA'ların sıklıkla kullanımı öğrencilerin dünyayı daha iyi tanımlarını sağlar ($\bar{X}= 2,47$). Velilerin, *ilkokul öğrencilerinin TA kullanırken*; hayatı daha iyi tanımlarını sağladıklarını düşünme nedeni TA'lar ile hayatın tüm örnek olaylarına erişebilmeleri, öğrencilerin öğrendikleri kavramları pekiştirip tekrar edebileceği program çeşitliliğinin fazla olduğunun düşüncesi, öğrencilerin daha fazla uyaranla karşılaşma durumları sayesinde daha fazla üretken olabileceği düşüncesi, TA kullanımı ile dikkatlerini toplayan programların olduğu düşüncesi hâkim olabilir. Ayrıca, TA'ların kitaplara göre internet yoluyla kaynaklara daha hızlı ve kolay ulaşılabilir düşüncesi ve arkadaş çeşitliliğinin daha yoğun olduğu TA'lar sayesinde dilsel özelliklerini geliştirebilecekleri ortamlara sahip olabileceği düşüncesi etkin olabilir. Amaçları doğrultusunda kullanılan TA'ların ilkokula giden öğrencilerin eğitiminde faydalı olacağı söylenebilir.

Aritmetik Ortalamanın; *katkı sağlar, daha faydalıdır, gelişimini artırır, yaratıcıdır, oyunlar ile pekiştirir, daha iyi tanımlarını sağlar* yanıtlarının ($\bar{X}= 3,20$) ile ($\bar{X}=$

2,39) arasında olması velilerin orta düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını göstermektedir. *Teknolojik Araç Kullanım Alanları* alt boyutuna bakıldığında, ilkokula giden öğrencilerin öğrenmelerinin kalıcı olması için bilgisayarı, tableti vb. TA'ları kullanım ($\bar{X}=2,80$). İlkokul öğrencilerine şekilleri öğretmek için TV, bilgisayar, tablet vb. gibi TA'ları kullanım ($\bar{X}= 2,77$). İlkokul öğrencilerinin araştırmalarında bilgisayar, tablet gibi TA'ları kullanım ($\bar{X}= 3,68$). Velilerin, ilkokul öğrencileri TA kullanırken ihtiyaç duydukları araştırma alanları ve öğrenme etkinliklerinde TA kullanmalarının faydalı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin TA kullanımını sayesinde bilgiye zaman açısından daha hızlı ve kolay ulaşılabilir olduklarından öğrenciler tarafından TA kullanımlarının olduğunu ve velilerin bu duruma destek çıktığı görülmektedir.

Aritmetik Ortalamanın; *öğrenmelerinin kalıcı olması için kullanım, şekilleri öğretmek için kullanım, araştırmalarında kullanım* yanıtlarının ($\bar{X}= 2,77$) ile ($\bar{X}= 3,68$) arasında olması velilerin orta düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını göstermektedir.

Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları alt boyutuna bakıldığında, ilkokul çağındaki öğrencilerin TA'ları sürekli kullanmaları arkadaşlık ilişkilerini zayıflatır ($\bar{X}= 4,09$). İlkokul öğrencilerinin bilgisayarla fazlaca zaman geçirmesi öğrencilerin beden sağlığının bozulmasına neden olur ($\bar{X}= 4,18$). TA'ların kullanımı ilkokul öğrencilerin sosyalleşmesini olumsuz yönde etkiler ($\bar{X}= 4,09$). TA'ları fazlaca kullanan ilkokul öğrencileri kendilerini rahatlıkla ifade edemezler ($\bar{X}=3,78$). Velilerin ilkokul öğrencileri TA kullanırken; gerçek arkadaşlıklar yerine sanal arkadaşlıkları tercih etmeleri, kendi düşüncelerine karşı bir düşüncenin hiçbir zaman olmadığı ve olumsuz davranış ve söylemlerine karşı bir tepkinin verilmediği için arkadaşlık ilişkilerini zayıflattığı, sosyalleşmelerinin olumsuz etkilendiği ve kendilerini ifade eden kelime ve cümle sayılarındaki azalış ile söyleyeceklerini rahatlıkla anlatamadıkları düşüncesi hâkim olabilir. İlkokul öğrencilerinin erken yaştan itibaren TA'ların başında uzun süre durmaları sonucunda duruş bozukluklarına neden olabileceği düşüncesi hâkim olabilir. İlkokula giden öğrencilerin TA'lar karşısında fazla zaman geçirmeleri onları sosyal, fiziksel ve bilişsel olarak olumsuz etkilediği görülür.

Aritmetik Ortalamanın; *arkadaşlık ilişkilerini zayıflatır, beden sağlığının bozulmasına neden olur, sosyalleşmesini olumsuz yönde etkiler, kendilerini*

rahatlıkla ifade edemezler yanıtlarının ($\bar{X}= 3,78$) ile ($\bar{X}= 4,18$) arasında olması velilerin üst düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını göstermektedir. *Teknolojik Araç Kullanım Becerisi* alt boyutuna bakıldığında, ilkokula giden öğrenciler ders çalışma sürecinde akıllı telefonları rahatlıkla kullanabilir ($\bar{X}= 2,35$). İllkokula giden öğrenciler internet üzerinden ders araştırmaları yapmayı becerir ($\bar{X}= 3,34$). İllkokula giden öğrencinin telefonundan ders araştırmaları yapmasına izin veririm ($\bar{X}= 3,34$). İllkokula giden öğrenciler TA'lar kullanırken zorlanır ($\bar{X}= 2,49$). Velilerin ilkokula giden öğrencileri TA'ları istemeleri halinde rahatlıkla ders araştırmaları yapabilecekleri ve TA'lara rahatlıkla ulaşabilecekleri düşüncesine sahip oldukları söylenebilir. Böylelikle ilkokul çağı öğrencilerinin büyük çoğunluğunun TA kullanım yetisine sahip olduğu da görülmektedir.

Aritmetik Ortalamanın; *akıllı telefonları rahatlıkla kullanabilir, ders araştırmaları yapmayı becerir, araştırmaları yapmasına izin veririm, TA'lar kullanırken zorlanır* yanıtlarının ($\bar{X}= 2,35$) ile ($\bar{X}= 3,34$) arasında olması velilerin orta düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını göstermektedir.

Öneriler alt boyutuna bakıldığında, rehber eşliğinde kullanıldığında TA'lar ilkokul çağındaki öğrencilerin ders çalışmalarında oldukça faydalıdır ($\bar{X}= 3,80$). İllkokul çağındaki öğrencilerin ders çalışmalarında bilgisayar, tablet gibi TA'lar kullanılmalıdır ($\bar{X}= 3,12$). İllkokul çağındaki öğrenciler kesinlikle bilgisayar, tablet gibi TA'ları kullanmalıdır ($\bar{X}= 2,76$). Velilerin ilkokul öğrencileri TA kullanırken; TA'ların ders çalışma süreçlerinde birden fazla duyu organını uyarabilmesi, ulaşılabilir bilgi çeşitliliğinin fazla olması, yaparak yaşayarak yapılması gereken birçok etkinliğin daha az maliyetle yapılabilmesi gibi nedenlerden dolayı TA'ların kullanılmasının desteklenmesi düşüncesi hâkim olabilir.

Aritmetik Ortalamanın; *TA'lar kesinlikle kullanılmalıdır ve TA'lar kullanılmalıdır* yanıtlarının ($\bar{X}= 2,76$) ile ($\bar{X}= 3,12$) olması velilerin orta düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını, *oldukça faydalıdır* yanıtının ($\bar{X}= 3,80$) olması ise velilerin üst düzeyde aynı düşünceye katıldıklarını göstermektedir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İllkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA)

kullanımında veli görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermekte midir?" alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 6'da verilmiştir. İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımına ilişkin veli görüşlerinin veli cinsiyet değişkeninden elde edilen sonuçlarına ilişkin dağılımın Normal Dağılım Olup Olmadığını Saptamak Amacıyla Gerçekleştirilen Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuç değerlerinden anlaşılacağı üzere, yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi neticesinde dağılımın normal dağılımdan farklılığı anlamlı bulunmuştur ($Z= ,439$; $p< ,05$). Bundan dolayı araştırmaya katılan velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımına ilişkin veli görüşleri ölçeğin TA kullanımında aile rehberliği, TA kullanmanın faydaları, TA kullanım alanları, TA kullanmanın zararları, TA kullanım becerisi ve öneriler alt boyutlarına ilişkin verdikleri yanıtların velilerin cinsiyet değişkenine göre nan-parametrik testlerde kullanılan Mann-Whitney U Testi yapılmıştır. Sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6.

Veli Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Cinsiyet	n	Sıra Ort.	Sıralar Toplamı	U	W	Z	p																																																												
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	Kadın	281	206,41	58000,50	16464,50	24214,500	-,892	,372																																																												
	Erkek	124	195,28	24214,50					Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	Kadın	281	196,50	55217,00	15596,00	55217,000	-1,686	,092	Erkek	124	217,73	26998,00	Teknolojik Araç Kullanım Alanları	Kadın	280	194,46	54450,00	15110,00	54450,000	-2,094	,036*	Erkek	124	220,65	27360,00	Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	Kadın	281	202,98	57037,00	17416,00	57037,000	-,006	,996	Erkek	124	203,05	25178,00	Teknolojik Araç Kullanma Becerisi	Kadın	281	205,13	57641,50	16823,50	24573,500	-,558	,577	Erkek	124	198,17	24573,50	Öneriler	Kadın	280	199,85	55958,50	16618,50	55958,500	-,690
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	Kadın	281	196,50	55217,00	15596,00	55217,000	-1,686	,092																																																												
	Erkek	124	217,73	26998,00					Teknolojik Araç Kullanım Alanları	Kadın	280	194,46	54450,00	15110,00	54450,000	-2,094	,036*	Erkek	124	220,65	27360,00	Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	Kadın	281	202,98	57037,00	17416,00	57037,000	-,006	,996	Erkek	124	203,05	25178,00	Teknolojik Araç Kullanma Becerisi	Kadın	281	205,13	57641,50	16823,50	24573,500	-,558	,577	Erkek	124	198,17	24573,50	Öneriler	Kadın	280	199,85	55958,50	16618,50	55958,500	-,690	,490	Erkek	124	208,48	25851,50								
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	Kadın	280	194,46	54450,00	15110,00	54450,000	-2,094	,036*																																																												
	Erkek	124	220,65	27360,00					Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	Kadın	281	202,98	57037,00	17416,00	57037,000	-,006	,996	Erkek	124	203,05	25178,00	Teknolojik Araç Kullanma Becerisi	Kadın	281	205,13	57641,50	16823,50	24573,500	-,558	,577	Erkek	124	198,17	24573,50	Öneriler	Kadın	280	199,85	55958,50	16618,50	55958,500	-,690	,490	Erkek	124	208,48	25851,50																					
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	Kadın	281	202,98	57037,00	17416,00	57037,000	-,006	,996																																																												
	Erkek	124	203,05	25178,00					Teknolojik Araç Kullanma Becerisi	Kadın	281	205,13	57641,50	16823,50	24573,500	-,558	,577	Erkek	124	198,17	24573,50	Öneriler	Kadın	280	199,85	55958,50	16618,50	55958,500	-,690	,490	Erkek	124	208,48	25851,50																																		
Teknolojik Araç Kullanma Becerisi	Kadın	281	205,13	57641,50	16823,50	24573,500	-,558	,577																																																												
	Erkek	124	198,17	24573,50					Öneriler	Kadın	280	199,85	55958,50	16618,50	55958,500	-,690	,490	Erkek	124	208,48	25851,50																																															
Öneriler	Kadın	280	199,85	55958,50	16618,50	55958,500	-,690	,490																																																												
	Erkek	124	208,48	25851,50																																																																

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 6’da Mann Whitney U Testi analiz sonuçlarına göre, yalnızca teknolojik araç kullanım alanları alt boyutunda erkek veliler lehine anlamlı bir farklılık vardır [$U=15110,000$; $Z=-2,094$; $p<,05$]. Bu sonuçlara göre erkek velilerin (Sıra ortalaması: 220,65) kadın velilere (Sıra ortalaması: 194,46) oranla ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA’ları kullanımlarında daha olumlu düşünceyle yaklaşıldığı belirlenmiştir. Farklılığın ise öğrenciler ile boş zamanlarını daha çok öğrencilerle kullanan kadın velilerin TA kullanımına daha endişeli yaklaşımları olduğu söylenebilir. Erkek veliler kadın velilere göre TA’ları ilkokul eğitiminde çeşitli kullanım alanlarının olduğunu savunmaktadır. Bunun nedeni olarak erkek velilerin TA eğitim düzeylerinin kadın velilere göre daha yüksek olduğu düşünülebilir. Erkek velilerin TA kullanımına başlamaları kadın velilere göre daha erken yaşta olduğundan erkek veliler, öğrencilerin TA kullanımlarının desteklenmesi gerektiğini düşündüğü söylenebilir.

Diğer beş boyutun analiz sonuçları incelendiğinde ise velilerin cinsiyet değişkeni açısından teknolojik araç kullanımında aile rehberliği [$U=16464,500$; $Z=-,892$; $p>,05$], teknolojik araç kullanmanın faydaları [$U=15596,000$; $Z=-1,686$; $p>,05$], teknolojik araç kullanmanın zararları [$U=17416,000$; $Z=-,006$; $p>,05$], teknolojik araç kullanım becerisi [$U=16823,500$; $Z=-,558$; $p>,05$] ve öneriler [$U=16618,500$; $Z=-,690$; $p>,05$] alt boyutlarında velilerin düşünceleri arasında herhangi bir anlamlı fark bulunamamıştır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımında veli görüşleri yaş aralığına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 7’de verilmiştir.

İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri yaş aralığı değişkeninden elde edilen sonuçlarına ilişkin dağılımın Normal Dağılım Olup Olmadığını Saptamak Amacıyla Gerçekleştirilen Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuç değerlerinden anlaşılacağı üzere, yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi neticesinde dağılımın normal dağılımdan farklılığı anlamlı bulunmuştur ($Z=,305$; $p<,05$). Bu yüzden non-parametrik testlerde kullanılan Kruskal-Wallis Testi kullanılmıştır. Kruskal-Wallis

Testi normal dağılım göstermeyen gruplarda üç veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılan bir tekniktir. One-Way ANOVA'nın nan-parametrik karşılığıdır.

Araştırmaya katılan velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında görüşlerinin teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanmanın faydaları, teknolojik araç kullanım alanları, teknolojik araç kullanmanın zararları, teknolojik araç kullanım becerisi ve öneriler alt boyutlarına ilişkin verdikleri yanıtların velilerin yaş aralığı değişkenine göre Kruskal-Wallis Testi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7.

Veli Görüşlerinin Yaş Aralığı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Yaş Aralıkları	n	Sıra Ort.	χ^2	df	p
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	35 ve altı	186	200,16	,500	2	,779
	36-45	189	192,41			
	46 ve üstü	16	190,03			
	Toplam	391				
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	35 ve altı	186	180,16	8,279	2	,016*
	36-45	189	212,96			
	46 ve üstü	16	179,75			
	Toplam	391				
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	35 ve altı	185	179,81	7,016	2	,030*
	36-45	189	210,38			
	46 ve üstü	16	201,16			
	Toplam	390				
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	35 ve altı	186	195,53	,289	2	,865
	36-45	189	195,21			
	46 ve üstü	16	210,72			
	Toplam	391				
Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	35 ve altı	186	198,42	1,3132	2	,519
	36-45	189	196,23			
	46 ve üstü	16	165,09			
	Toplam	391				
Öneriler	35 ve altı	185	190,45	,926	2	,629
	36-45	189	201,10			
	46 ve üstü	16	187,81			
	Toplam	391				

Tablo 7’de Kruskal-Wallis Testi sonuçlarına göre, alt boyutların teknolojik araç kullanmanın faydaları alt boyutunda [$\chi^2(2)= 8,279$, $p < ,05$] ve teknolojik araç kullanım alanları [$\chi^2(2)= 7,016$, $p < ,05$] alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Kruskal Wallis Testi sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği olmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann Whitney U Testi bu iki alt boyuta uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın TA kullanmanın faydaları alt

boyutunda 36-45 yaş velileri lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın nedeni olarak TA'ları gerekli olduğu durumlarda kullanan kesimin yaş aralığından kaynaklı olduğunu söylenebilir. Teknolojik araç kullanım alanları alt boyutunda ki farklılığın 36-45 yaş velileri lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın nedeni ise bu yaş grubu velilerin artık TA'ların hayatın hangi alanlarında kullanılabileceğini, öğrencilere hangi alanlarda fayda getirebileceğini biliyor olmasından kaynaklı olduğu söylenebilir. 36-45 yaş velilerinin öğrenciler ile daha güçlü bir iletişime sahip olması sonucundan kaynaklı teknolojik araç kullanmanın faydaları ve teknolojik araç kullanım alanlarında onların lehine anlamlı farkın bulunduğu söylenebilir.

Diğer dört boyutun analiz sonuçları incelendiğinde ise velilerin yaş aralıkları değişkeni açısından teknolojik araç kullanımında aile rehberliği [$\chi^2(2)= ,500, p> ,05$], teknolojik araç kullanmanın zararları [$\chi^2(2)= ,289, p> ,05$], teknolojik araç kullanım becerisi [$\chi^2(2)= 1,313, p>,05$] ve öneriler [$\chi^2(2)= ,926, p> ,05$] alt boyutlarında velilerin düşünceleri arasında herhangi bir anlamlı fark bulunamamıştır.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımında veli görüşleri öğrenim düzeyine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 8’de verilmiştir.

İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri velilerin öğrenim düzeyi değişkeninden elde edilen sonuçlarına ilişkin dağılımın Normal Dağılım Olup Olmadığını Saptamak Amacıyla Gerçekleştirilen Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuç değerlerinden anlaşılacağı üzere, yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi neticesinde dağılımın normal dağılımdan farklılığı anlamlı bulunmuştur ($Z= ,722; p< ,05$). Kruskal-Wallis Testi, normal dağılım göstermeyen gruplarda üç veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test amacıyla kullanılan bir tekniktir. One-Way ANOVA'nın non-parametrik karşılığıdır. Kruskal-Wallis Testi sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Veli Görüşlerinin Öğrenim Düzeyi Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Öğrenim Durumları	n	Sıra Ort.	χ^2	df	p
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	İlkokul	108	192,34	11,420	4	,022*
	Ortaokul	67	173,80			
	Lise	124	213,82			
	Üniversite	95	230,79			
	Lisansüstü	15	199,23			
	Toplam	409				
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	İlkokul	108	222,19	8,899	4	,064
	Ortaokul	67	211,72			
	Lise	124	201,16			
	Üniversite	95	197,37			
	Lisansüstü	15	131,30			
	Toplam	409				
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	İlkokul	108	202,96	4,570	4	,334
	Ortaokul	67	199,75			
	Lise	123	199,38			
	Üniversite	95	222,78			
	Lisansüstü	15	162,97			
	Toplam	408				
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	İlkokul	108	191,04	11,935	4	,018*
	Ortaokul	67	175,36			
	Lise	124	210,62			
	Üniversite	95	226,88			
	Lisansüstü	15	252,87			
	Toplam	409				
Teknolojik Araç Kullanma Becerisi	İlkokul	108	211,17	4,170	4	,383
	Ortaokul	67	181,76			
	Lise	124	209,64			
	Üniversite	95	203,55			
	Lisansüstü	15	235,23			
	Toplam	409				
Öneriler	İlkokul	108	191,85	5,989	4	,200
	Ortaokul	67	213,74			
	Lise	123	201,11			
	Üniversite	95	223,15			
	Lisansüstü	15	164,00			
	Toplam	408				

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 8’de Kruskal-Wallis Testi sonuçlarına göre, alt boyutların teknolojik araç kullanımında aile rehberliği [$\chi^2(2)= 11,420$, $p < ,05$] ve teknolojik araç kullanmanın zararları [$\chi^2(2)= 11,935$, $p < ,05$] alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Kruskal Wallis Testi sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği olmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann Whitney U Testi bu iki alt boyuta uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın ise öğrenim düzeyi arttıkça aile rehberliğine verilen önemin arttığı ve teknolojik araç kullanmanın zararlı etkilerinin daha fazla olduğu görüşünü düşündükleri görülmüştür. Çünkü velilerin öğrenim düzeyi arttıkça TA’ların çağın getirdiği yeniliklere bağımlılık derecesine neden olduğu ve öğrencilerin daha çok zararlı sonuçlarına maruz kaldıkları düşüncesini benimsedikleri söylenebilir.

Diğer dört boyutun analiz sonuçları incelendiğinde ise öğrenim düzeyi değişkeni açısından teknolojik araç kullanmanın faydaları [$\chi^2(2)= 8,899$, $p > ,05$], teknolojik araç kullanım alanları [$\chi^2(2)= 4,570$, $p > ,05$], teknolojik araçları kullanım becerisi [$\chi^2(2)= 4,170$, $p > ,05$] ve öneriler [$\chi^2(2)= 5,989$, $p > ,05$] alt boyutlarında velilerin düşünceleri arasında herhangi bir anlamlı fark bulunamamıştır.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımında veli görüşleri evde kullanılan TA sayısına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 9’da verilmiştir.

İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri evde kullanılan TA sayısı değişkeninden elde edilen sonuçlarına ilişkin dağılımın Normal Dağılım Olup Olmadığını Saptamak Amacıyla Gerçekleştirilen Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuç değerlerinden anlaşılacağı üzere, yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi neticesinde dağılımın normal dağılımdan farklılığı anlamlı bulunmuştur ($Z= 4,286$; $p < ,05$). Kruskal-Wallis Testi, normal dağılım göstermeyen gruplarda üç veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test amacıyla

kullanılan bir tekniktir. One-Way ANOVA'nın non-parametrik karşılığıdır. Araştırmaya katılan velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımına ilişkin veli görüşleri ölçeğinin teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanmanın faydaları, teknolojik araç kullanım alanları, teknolojik araç kullanmanın zararları, teknolojik araç kullanım becerisi ve öneriler alt boyutlarına ilişkin verdikleri yanıtların evde TA sayısı değişkenine göre Kruskal-Wallis Testi sonuçları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9.

Veli Görüşlerinin Evde Kullanılan TA Sayısı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Sınıfı	n	Sıra Ort.	χ^2	df	P
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	1 adet	102	191,35	3,652	3	,302
	2 adet	152	197,24			
	3 adet	121	218,38			
	4 adet	30	209,73			
	Toplam	405				
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	1 adet	102	192,37	3,728	3	,292
	2 adet	152	198,89			
	3 adet	121	219,66			
	4 adet	30	192,73			
	Toplam	405				
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	1 adet	102	176,20	7,314	3	,063
	2 adet	151	214,89			
	3 adet	121	207,41			
	4 adet	30	209,77			
	Toplam	404				
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	1 adet	102	191,75	1,918	3	,590
	2 adet	152	208,58			
	3 adet	121	201,46			
	4 adet	30	219,18			
	Toplam	405				
Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	1 adet	102	199,66	4,78933	3	,188
	2 adet	152	192,39			
	3 adet	121	210,12			
	4 adet	30	239,37			
	Toplam	405				
Öneriler	1 adet	102	166,04	15,829	3	,001*
	2 adet	151	218,85			
	3 adet	121	204,20			
	4 adet	30	237,32			
	Toplam	404				

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 9’da Kruskal-Wallis Testi sonuçlarına göre, alt boyutların sadece öneriler [$\chi^2(2)= 15,829$, p< ,05] alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Kruskal Wallis Testi sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan

kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği olmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann Whitney U Testi öneriler alt boyutuna uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın ise TA sayısı arttıkça velilerin daha fazla TA kullanımına yönelik önerilerinin arttığı görülmüştür. Velilerin öğrencilerin TA'lar ile etkileşim seviyelerinin durumu arttıkça velilerde oluşan endişe durumlarının artmasından kaynaklı nasıl daha faydalı kullanılabilir sorusuna cevap aradıkları söylenebilir.

Diğer beş boyutun analiz sonuçları incelendiğinde ise TA sayısı değişkeni açısından teknolojik araç kullanımında aile rehberliği [$\chi^2(2)= 3,652, p> ,05$], teknolojik araç kullanmanın faydaları [$\chi^2(2)= 3,728, p> ,05$], teknolojik araç kullanım alanları [$\chi^2(2)= 7,314, p> ,05$], teknolojik araç kullanmanın zararları [$\chi^2(2)= 1,918, p> ,05$] ve teknolojik araç kullanım becerisi [$\chi^2(2)= 4,789, p> ,05$] alt boyutlarında velilerin düşünceleri arasında herhangi bir anlamlı fark bulunamamıştır.

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımında veli görüşleri öğrencilerin sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 10’da verilmiştir.

İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımına ilişkin veli görüşleri öğrencilerin sınıf düzeyleri değişkeninden elde edilen sonuçlarına ilişkin dağılımın Normal Dağılım Olup Olmadığını Saptamak Amacıyla Gerçekleştirilen Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuç değerlerinden anlaşılacağı üzere, yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi neticesinde dağılımın normal dağılımdan farklılığı anlamlı bulunmuştur ($Z= ,197; p< ,05$). Kruskal-Wallis Testi, normal dağılım göstermeyen gruplarda üç veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test amacıyla kullanılan bir tekniktir. One-Way ANOVA’nın non-parametrik karşılığıdır. Araştırmaya katılan velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri ölçeğin teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanmanın faydaları, teknolojik araç kullanım alanları, teknolojik araç kullanmanın zararları, teknolojik araç kullanım becerisi ve öneriler alt

boyutlarına ilişkin verdikleri yanıtların öğrencilerin sınıf düzeyi değişkenine göre Kruskal-Wallis Testi sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10.

Veli Görüşlerinin Öğrencilerin Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Sınıfı	n	Sıra Ort.	χ^2	df	p
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	1.sınıf	73	194,60	1,715	3	,634
	2.sınıf	113	191,91			
	3.sınıf	85	188,93			
	4.sınıf	121	207,25			
	Toplam	392				
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	1.sınıf	73	182,58	6,894	3	,075
	2.sınıf	113	188,07			
	3.sınıf	85	188,02			
	4.sınıf	121	218,73			
	Toplam	392				
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	1.sınıf	73	175,18	4,670	3	,198
	2.sınıf	113	197,79			
	3.sınıf	84	191,08			
	4.sınıf	121	210,30			
	Toplam	392				
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	1.sınıf	73	202,67	1,378	3	,711
	2.sınıf	113	189,71			
	3.sınıf	85	205,87			
	4.sınıf	121	192,53			
	Toplam	392				
Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	1.sınıf	73	166,08	14,5443	3	,002*
	2.sınıf	113	180,96			
	3.sınıf	85	207,28			
	4.sınıf	121	221,79			
	Toplam	392				
Öneriler	1.sınıf	73	164,39	11,937	3	,008*
	2.sınıf	113	188,30			
	3.sınıf	84	199,28			
	4.sınıf	121	219,99			
	Toplam	392				

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 10'da Kruskal-Wallis Testi sonuçlarına göre, alt boyutların teknolojik araç

kullanım becerisi alt boyutunda [$\chi^2(2)= 14,544, p < ,05$] ve öneriler alt boyutunda [$\chi^2(2)= 11,937, p < ,05$] anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Kruskal Wallis Testi sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir test tekniği olmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann Whitney U Testi bu iki alt boyuta uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda farklılığın, ilkökul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde teknolojik araç kullanım becerisi alt boyutunda ilkökul sınıf düzeylerinde üçüncü sınıflar ve dördüncü sınıflar lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın nedeni olarak fiziksel ve zihinsel gelişimin giderek artması sonucunda öğrencilerin teknolojik araç kullanım becerilerine yansımından kaynaklı olduğu söylenebilir. Öneriler alt boyutunda ki farklılığın da ilkökulda ilerleyen sınıf seviyeleri lehine doğru olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın nedeni ise ilkökulda ilerleyen sınıflarda öğrencilerin araştırma gereksinimlerinin ve ders konularının artması ile birlikte veli başarı beklentilerinin oluşması olduğu söylenebilir.

Diğer dört boyutun analiz sonuçları incelendiğinde ise sınıf düzeyleri değişkeni açısından teknolojik araç kullanımında aile rehberliği [$\chi^2(2)= 1,715, p > ,05$], teknolojik araç kullanmanın faydaları [$\chi^2(2)= 6,894, p > ,05$], teknolojik araç kullanım alanları [$\chi^2(2)= 4,670, p > ,05$] ve teknolojik araç kullanmanın zararları [$\chi^2(2)= 1,378, p > ,05$] alt boyutlarında velilerin düşünceleri arasında herhangi anlamlı fark bulunamamıştır.

4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımında veli görüşleri öğrencilerin TA kullanım süresine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 11’de verilmiştir.

İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri öğrencilerin TA kullanım süresi değişkeninden elde edilen sonuçlarına ilişkin dağılımın Normal Dağılım Olup Olmadığını Saptamak Amacıyla Gerçekleştirilen Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuç değerlerinden anlaşılacağı üzere, yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi

neticesinde dağılımın normal dağılımdan farklılığı anlamlı bulunmuştur ($Z= 7,032$; $p< ,05$). Bu yüzden nan-parametrik testlerde kullanılan Mann Whitney U Testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanmanın faydaları, teknolojik araç kullanım alanları, teknolojik araç kullanmanın zararları, teknolojik araç kullanma becerisi ve öneriler alt boyutlarına ilişkin verdikleri yanıtların öğrencilerin TA kullanım süresi değişkenine göre Mann Whitney U Testi sonuçları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11.

Veli Görüşlerinin Öğrencilerin TA Kullanım Süresi Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Süre	n	Sıra Ort.	Sıralar Top.	U	W	Z	p
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	3 yıldan az	120	157,41	18889,0	11629,00	18889,00	-1,836	,066
	3 yıldan fazla	220	177,64	39081,0				
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	3 yıldan az	120	158,41	19009,5	11749,50	19009,50	-1,679	,093
	3 yıldan fazla	220	177,09	38960,5				
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	3 yıldan az	120	151,53	18032,0	10892,00	18032,00	-2,571	,010*
	3 yıldan fazla	220	179,99	39598,0				
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	3 yıldan az	120	159,60	19151,5	11891,50	19151,50	-1,526	,127
	3 yıldan fazla	220	176,45	38818,5				
Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	3 yıldan az	120	163,10	19571,5	12311,50	19571,50	-1,037	,300
	3 yıldan fazla	220	174,54	38398,5				
Öneriler	3 yıldan az	120	152,72	18173,5	11033,50	18173,50	-2,405	,016*
	3 yıldan fazla	220	179,35	39456,5				

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 11'de Mann Whitney U Testi analiz sonuçlarına göre, TA kullanım süresi

değişkeni açısından teknolojik araç kullanım alanları [$U= 10892,00$; $Z= -2,571$; $p < ,05$] ve öneriler [$U= 11033,50$; $Z= -2,405$; $p > ,05$] alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu sonuçlara göre üç yıldan fazla TA kullanan öğrenciler üç yıldan az kullanan öğrencilere göre ilkokulda ders çalışma sürecinde TA'ları daha fazla kullandıkları belirlenmiştir. Üç yıldan fazla TA'ları kullanan öğrenci velilerinin bu aletleri öğrencilerin ders araştırma alanlarında kullanım önerilerinin olduğu tespit edilmiştir. Diğer dört boyutun analiz sonuçları incelendiğinde ise teknolojik araç kullanım süresi değişkeni açısından teknolojik araç kullanımında aile rehberliği [$U= 11629,00$; $Z= -1,836$; $p > ,05$], teknolojik araç kullanmanın faydaları [$U= 11749,50$; $Z= -1,679$; $p > ,05$], teknolojik araç kullanmanın zararları [$U= 1891,50$; $Z= -1,526$; $p > ,05$] ve teknolojik araç kullanım becerisi [$U= 12311,50$; $Z= -1,037$; $p > ,05$] alt boyutlarında velilerin düşünceleri arasında herhangi anlamlı fark bulunamamıştır.

4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımında veli görüşleri evde internet bağlantı durumuna göre anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 12’de verilmiştir.

Velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri; teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanmanın faydaları, teknolojik araç kullanım alanları, teknolojik araç kullanmanın zararları, teknolojik araç kullanım becerisi ve öneriler alt boyutlarına ilişkin verdikleri yanıtların evde internet bağlantı durumu değişkenine göre Mann Whitney U Testi sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12.

Veli Görüşlerinin İnternet Bağlantı Durumu Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Bağlantı	n	Sıra Ort.	Sıraların Toplamı	U	W	Z	p																																																												
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	var	194	178,83	34693,00	12546,00	23277,000	-1,822	,068																																																												
	yok	146	159,43	23277,00					Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	var	194	178,49	34627,50	12611,50	23342,50	-1,733	,083	yok	146	159,88	23342,50	Teknolojik Araç Kullanım Alanları	var	193	177,39	34236,50	12662,5	23393,50	-1,608	,108	yok	146	160,23	23393,50	Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	var	194	177,07	34352,50	12886,5	23617,50	-1,435	,151	yok	146	161,76	23617,50	Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	var	194	167,91	32574,00	13659,	32574,00	-,568	,570	yok	146	173,95	25396,00	Öneriler	var	193	181,98	35122,00	11777,	22508,00	-2,606
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	var	194	178,49	34627,50	12611,50	23342,50	-1,733	,083																																																												
	yok	146	159,88	23342,50					Teknolojik Araç Kullanım Alanları	var	193	177,39	34236,50	12662,5	23393,50	-1,608	,108	yok	146	160,23	23393,50	Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	var	194	177,07	34352,50	12886,5	23617,50	-1,435	,151	yok	146	161,76	23617,50	Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	var	194	167,91	32574,00	13659,	32574,00	-,568	,570	yok	146	173,95	25396,00	Öneriler	var	193	181,98	35122,00	11777,	22508,00	-2,606	,009*	yok	146	154,16	22508,00								
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	var	193	177,39	34236,50	12662,5	23393,50	-1,608	,108																																																												
	yok	146	160,23	23393,50					Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	var	194	177,07	34352,50	12886,5	23617,50	-1,435	,151	yok	146	161,76	23617,50	Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	var	194	167,91	32574,00	13659,	32574,00	-,568	,570	yok	146	173,95	25396,00	Öneriler	var	193	181,98	35122,00	11777,	22508,00	-2,606	,009*	yok	146	154,16	22508,00																					
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	var	194	177,07	34352,50	12886,5	23617,50	-1,435	,151																																																												
	yok	146	161,76	23617,50					Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	var	194	167,91	32574,00	13659,	32574,00	-,568	,570	yok	146	173,95	25396,00	Öneriler	var	193	181,98	35122,00	11777,	22508,00	-2,606	,009*	yok	146	154,16	22508,00																																		
Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	var	194	167,91	32574,00	13659,	32574,00	-,568	,570																																																												
	yok	146	173,95	25396,00					Öneriler	var	193	181,98	35122,00	11777,	22508,00	-2,606	,009*	yok	146	154,16	22508,00																																															
Öneriler	var	193	181,98	35122,00	11777,	22508,00	-2,606	,009*																																																												
	yok	146	154,16	22508,00																																																																

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 12’de Mann Whitney U Testi analiz sonuçlarına göre, internet bağlantısı değişkeni açısından öneriler alt boyutunda anlamlı bir fark bulunmuştur [$U=11777,000$; $Z=-2,606$; $p<,05$]. Bu sonuçlara göre evlerinde internet bağlantısı olan velilerin (Sıra ort.= 181,98) evlerinde internet bağlantısı olmayan velilere (Sıra ort.= 154,16) göre ilkokul öğrencilerinin eğitiminde TA kullanımlarının daha yoğun olduğu söylenebilir. Evlerinde internet bağlantısı olan velilerin, interneti ders çalışma süreçlerinde öğrenciler tarafından kullanılması gerektiği düşüncesini benimsedikleri söylenebilir.

Diğer beş boyutun analiz sonuçları incelendiğinde ise internet bağlantı durumu değişkeni açısından teknolojik araç kullanımında aile rehberliği [$U=12546,000$; $Z=-1,822$; $p>,05$], teknolojik araç kullanmanın faydaları [$U=12611,500$; $Z=-1,733$; $p>,05$], teknolojik araç kullanım alanları [$U=12662,500$; $Z=-1,608$; $p>,05$], teknolojik araç kullanmanın zararları [$U=12886,500$; $Z=-1,435$; $p>,05$] ve teknolojik araç kullanım becerisi [$U=13659,000$; $Z=-,568$; $p>,05$] alt boyutlarında velilerin düşünceleri arasında herhangi anlamlı fark bulunamamıştır.

4.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımında veli görüşleri velilerin bilgisayar kullanım sıklığına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?” alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 13’te verilmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde TA kullanımında veli görüşleri teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanmanın faydaları, teknolojik araç kullanım alanları, teknolojik araç kullanmanın zararları, teknolojik araç kullanma becerisi ve öneriler alt boyutlarına ilişkin verdikleri yanıtların velilerin TA kullanım sıklığı değişkenine göre Anova Testi sonuçları Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13.

Veli Görüşlerinin Velilerin Bilgisayar Kullanım Sıklığı Değişkenine Göre ANOVA Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	Gruplar	159,157	11	14,469	1,268	,240
	Arası	4574,974	401	11,409		
	Gruplar İçi					
	Toplam	4734,131	412			
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	Gruplar	447,945	11	40,722	1,837	,046*
	Arası	8887,604	401	22,164		
	Gruplar İçi					
	Toplam	9335,550	412			
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	Gruplar	138,702	11	12,609	1,830	,047*
	Arası	2756,218	400	6,891		
	Gruplar İçi					
	Toplam	2894,920	411			
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	Gruplar	220,534	11	20,049	1,172	,305
	Arası	6860,348	401	17,108		
	Gruplar İçi					
	Toplam	7080,881	412			
Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	Gruplar	37,667	11	3,424	,682	,756
	Arası	2014,125	401	5,023		
	Gruplar İçi					
	Toplam	2051,792	412			
Öneriler	Gruplar	114,050	11	10,368	1,514	,123
	Arası	2738,785	400	6,847		
	Gruplar İçi					
	Toplam	2852,835	411			

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 13'te ANOVA Testi analiz sonuçlarına göre, Farklı bilgisayar kullanım sıklığına sahip velilerin ilkökul çağındaki öğrencilerin TA kullanımına yönelik düşünceleri arasında fark olup olmadığını sınamak için velilerin bilgisayar kullanma sıklıklarına göre oluşturulan grupların alt ölçek puanlarının ortalamaları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile kıyaslanmıştır. Yapılan analiz sonuçları velilerin bilgisayar kullanım sıklığı değişkenine göre velilerin, teknolojik araç kullanım alanları alt boyutu ($F=1,830; 047$) ve teknolojik araç kullanmanın faydaları alt boyutu ($F= 1,837; 046$) ile ilgili düşüncelerinde anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle farklı sıklıklarla bilgisayar kullanan velilerin ilkökula giden öğrencilerin TA'ları kullanmalarında teknolojik araç kullanım alanları ve teknolojik araç kullanmanın faydaları ile ilgili düşüncelerinde farklılaşma olduğu görülmektedir. Yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda anlamlı farkın, günde en az bir defa veya daha fazla bilgisayar kullanan öğrenci velileri ile haftada birkaç defa bilgisayar kullanan öğrenci velileri arasında günde birkaç defa bilgisayar kullanan öğrenci velilerinin lehine olduğu görülmüştür. Günde birkaç defa TA kullanan veliler, öğrencilerin TA kullanımı konusunda daha çok TA'ların faydalı olacağını ve TA kullanarak eğitim ortamlarının oluşabileceğini düşündükleri söylenebilir. Bunun nedeni olarak velilerin yoğun şekilde TA kullanımlarından kaynaklı olduğunu söylenebilir. Ayrıca velilerin TA kullanımının faydalı alanlar üzerinde gerçekleştiğini böylelikle öğrencilerinde bu şekilde kullanabileceklerine inanmalarından kaynaklı olduğu söylenebilir.

Analiz sonuçları, velilerin TA'ları kullanma sıklığı değişkenine göre velilerin teknolojik araç kullanımında aile rehberliği ($F= 1,268; 240$), teknolojik araç kullanmanın zararları ($F= 1,172; 305$), teknolojik araç kullanım becerisi ($F= ,682; 756$) ve öneriler ($F= 1,514; 123$) alt boyutları ile ilgili düşünceleri arasında herhangi bir anlamlı fark olmadığını göstermektedir. Bir başka deyişle velilerin TA'ları kullanım sıklığında teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanım becerisi, teknolojik araç kullanmanın zararları ve öneriler alt boyutlarına ilişkin düşüncelerinin değişmediği görülmektedir.

4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular

“İlkökul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA)

kullanımında veli görüşleri öğrencilerin bilgisayar kullanım sıklığına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?" alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14.

Veli Görüşlerinin Öğrencilerin Bilgisayar Kullanım Sıklığı Değişkenine Göre ANOVA Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Teknolojik Araç Kullanımında Aile Rehberliği	Gruplar	79,299	13	6,100	,644	,817
	Arası	3761,504	397	9,475		
	Gruplar İçi					
	Toplam	3840,803	410			
Teknolojik Araç Kullanmanın Faydaları	Gruplar	533,868	13	41,067	1,383	,164
	Arası	11791,840	397	29,702		
	Gruplar İçi					
	Toplam	12325,708	410			
Teknolojik Araç Kullanım Alanları	Gruplar	226,177	13	17,398	2,703	,001*
	Arası	2549,247	396	6,437		
	Gruplar İçi					
	Toplam	2775,424	409			
Teknolojik Araç Kullanmanın Zararları	Gruplar	209,797	13	16,138	,996	,454
	Arası	6429,624	397	16,196		
	Gruplar İçi					
	Toplam	6639,421	410			
Teknolojik Araç Kullanım Becerisi	Gruplar	258,892	13	19,915	2,532	,002*
	Arası	3123,069	397	7,867		
	Gruplar İçi					
	Toplam	3381,961	410			
Öneriler	Gruplar	228,467	13	17,574	2,711	,001*
	Arası	2567,231	396	6,483		
	Gruplar İçi					
	Toplam	2795,698	409			

Anlamlılık düzeyi= *p< ,05

Tablo 14'te ANOVA Testi analiz sonuçlarına göre, Farklı bilgisayar kullanım sıklığına sahip öğrencilerin, velilerinin ilkokul çağındaki öğrencilerin TA

kullanımına yönelik düşünceleri arasında fark olup olmadığını sınamak için öğrencilerin TA'ları kullanma sıklıklarına göre oluşturulan grupların alt ölçek puanlarının ortalamaları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile karşılaştırılmıştır. Yapılan analiz sonuçları öğrencilerin TA'ları kullanım sıklığı değişkenine göre teknolojik araç kullanım alanları alt boyutu ($F= 2,703; 001$), teknolojik araç kullanım becerisi alt boyutu ($F= 2,532; 002$) ve öneriler alt boyutu ($F= 2,711; 001$) ile ilgili düşüncelerinde anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle öğrencileri farklı sıklıklarla TA'ları kullanan velilerin ilkokul çağındaki öğrencilerin ders çalışma süreçlerinde TA'ları kullanmalarında teknolojik araç kullanım alanları, teknolojik araç kullanım becerisi ve öneriler alt boyutları ile ilgili düşüncelerinin farklılaştığını göstermektedir. Yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda anlamlı farkın, günde en az bir defa veya daha fazla bilgisayar kullanan öğrenciler ile haftada birkaç defa bilgisayar kullanan öğrenciler arasında haftada birkaç defa bilgisayar kullanan öğrenciler lehine olduğu görülmüştür. Haftada birkaç defa TA kullanan öğrencilerin TA'lar ile etkileşiminin de daha az olması ile TA kullanma becerileri de daha az gelişmiştir. TA'ları daha sık kullanan öğrencilerin TA'ları ders çalışma süreçlerinde araştırma konuları için kullanmadıkları söylenebilir. TA'ları daha sık kullanan öğrencilerin daha çok oyun ve eğlence amaçlı kullandıkları bu yüzden velilerin TA kullanımları konusunda endişeli hale geldikleri söylenebilir.

Analiz sonuçları, öğrencilerin TA kullanma sıklığı değişkenine göre öğrencilerin teknolojik araç kullanımında aile rehberliği ($F= ,644; 817$), teknolojik araç kullanmanın faydaları ($F= 1,383; 164$) ve teknolojik araç kullanmanın zararları ($F= ,996; 454$) alt boyutları ile ilgili düşünceleri arasında herhangi bir anlamlı fark olmadığını göstermektedir. Bir başka deyişle velilerin ilkokul dönem öğrencilerinin TA kullanım sıklığı değişkenine göre teknolojik araç kullanımında aile rehberliği, teknolojik araç kullanım becerisi, teknolojik araç kullanmanın zararları ve öneriler alt boyutlarına göre değişmediği görülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu alt başlıkta ilkokul çağı öğrencilerin ders çalışma sürecinde Teknolojik Araç (TA) kullanımlarında veli görüşleri çeşitli değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı fark olup olmadığı incelenmiştir. Bu bağlamda elde edilen bulgular ışığında ulaşılan sonuçlara ve ilgili tartışmalara yer verilmektedir.

5.1.Sonuç ve Tartışma

Günümüz dünyasında teknolojide meydana gelen hızlı değişimler TA'ların erken yaşlardan itibaren yoğun şekilde kullanılmasını da beraberinde getirmiştir. Kılınc'ın yaptığı "Okulöncesi Çağındaki Çocukların Teknoloji Kullanımı Hakkında Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi (2015)" tez çalışmasına göre, doğdukları andan itibaren TA'lar ile tanışan öğrenciler çok küçük yaşlardan itibaren TA'ları kullanmaya başlamaktadırlar.

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili; en yüksek ortalamaların, ilkokula giden öğrencileri TA yerine kardeşi ve arkadaşları ile birlikte oynamaya teşvik ederim ($\bar{X}= 4,29$), ilkokula giden öğrencilere TA kullanırken süreyi sınırlandırırım ($\bar{X}= 4,26$), ilkokula giden öğrencileri kullanacağı bilgisayar programlarını dikkatlice seçerim ($\bar{X}= 4,28$), ilkokula giden öğrencilere bilgisayar kullanırken yaptıkları ile ilgili ona sorular sorarım ($\bar{X}= 4,08$), en düşük ortalamaların ise TA oyun tercihlerinde ya da oyunun oynanmasında ilkokul öğrencileri tamamen özgürdür ($\bar{X}= 1,90$), bu sonuçlar velilerin *aile rehberliğini* önemsediklerini göstermektedir. Benzer şekilde yapılan çalışmalarda ailelerin, öğrencilerin TA kullanımını kontrol etme eğiliminde oldukları belirlenmiştir (Berson ve Berson, 2005).

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili; ortalamaların, uygun programlar kullanıldığında TV, bilgisayar, tablet gibi TA'lar öğrencilerin dilsel gelişimine katkı sağlar ($\bar{X}= 3,20$), eğitici programlar

kullanıldığında bilgisayar, tablet gibi TA'lar ilkökul eğitiminde kitaplara göre daha faydalıdır ($\bar{X}= 2,69$), TA'ların kullanımı öğrencilerin dikkat gelişimini artırır ($\bar{X}= 2,39$), TA'ları kullanmalarına izin verilen öğrenciler daha yaratıcıdır ($\bar{X}= 2,58$), ilkökula giden öğrencilerin günlük yaşamında ve eğitimi sırasında öğrendiği pek çok kavramı TA'ların sunduğu oyunlar ile pekiştirir ($\bar{X}= 2,58$), TA'ların sıklıkla kullanımı öğrencilerin dünyayı daha iyi tanımalarını sağlar ($\bar{X}= 2,47$), bu sonuçlar TA kullanımının ders çalışma sürecinde faydalı olabileceğini göstermektedir.

Velilerin, ilkökul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili; ortalamaların, ilkökula giden öğrencilerin öğrenmelerinin kalıcı olması için bilgisayar, tableti vb. TA'ları kullanırım ($\bar{X}= 2,80$), ilkökul öğrencilerine şekilleri öğretmek için TV, bilgisayar, tablet vb. gibi TA'ları kullanırım ($\bar{X}= 2,77$), ilkökul öğrencilerinin araştırmalarında bilgisayar, tablet gibi TA'ları kullanırım ($\bar{X}= 3,68$), bu sonuçlar TA'ların çeşitli kullanım alanlarının olduğunu düşündüklerini göstermektedir.

Velilerin, ilkökul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili; ortalamaların, ilkökul çağındaki öğrencilerin TA'ları sürekli kullanmaları arkadaşlık ilişkilerini zayıflatır ($\bar{X}= 4,09$), ilkökul öğrencilerinin bilgisayarla fazlaca zaman geçirmesi öğrencilerin beden sağlığının bozulmasına neden olur ($\bar{X}= 4,18$), TA'ların kullanımı ilkökul öğrencilerin sosyalleşmesini olumsuz yönde etkiler ($\bar{X}= 4,09$), TA'ları fazlaca kullanan ilkökul öğrencileri kendilerini rahatlıkla ifade edemezler ($\bar{X}= 3,78$), bu sonuçlar TA'ların zararlarının olduğunu düşündüklerini göstermektedir.

Velilerin, ilkökul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili; ortalamaların, ilkökula giden öğrenciler ders çalışma sürecinde akıllı telefonları rahatlıkla kullanabilir ($\bar{X}= 2,35$), ilkökula giden öğrenciler internet üzerinden ders araştırmaları yapmayı becerir ($\bar{X}= 3,34$), ilkökula giden öğrencinin telefonundan ders araştırmaları yapmasına izin veririm ($\bar{X}=3,34$), bu sonuçlar öğrencilerin TA kullanım becerisine sahip olduğunu göstermektedir.

Velilerin, ilkökul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili; ortalamaların, rehber eşliğinde kullanıldığında TA'lar ilkökul çağındaki öğrencilerin ders çalışmalarında oldukça faydalıdır ($\bar{X}= 3,80$), ilkökul çağındaki öğrencilerin ders çalışmalarında bilgisayar, tablet gibi TA'lar kullanılmalıdır ($\bar{X}=$

3,12), ilkokul çağındaki öğrenciler kesinlikle bilgisayar, tablet gibi TA'ları kullanmalıdır ($\bar{X}= 2,76$), bu sonuçlar TA kullanımının nasıl olması gerektiği hakkında düşüncelerinin olduğunu göstermektedir. Aktay ve Aktay (2015), tarafından yapılan, "İlkokullarda Teknoloji Eğitimi" çalışmasında günümüzde ilkokullardaki teknoloji eğitiminin çoğunlukla yetersiz olduğu ya da hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye ile kıyaslandığında özellikle gelişmiş ülkelerde tablet ve akıllı telefon kullanım oranlarının yüksek olması buna bağlı olarak da 6-15 yaş aralığında ve daha küçük yaşlardaki çocukların bu TA'lar ile etkileşimlerinin o ülkelerde daha çok olması doğal bir durumdur. Bu TA'lara erişim arttıkça çok küçük yaşlarda dahi bu TA'lar ile olan etkileşim ve bu TA'larda harcanan süreler de artacaktır. Eğitim kavramı, öğrenme veya ihtiyaç duyulduğunda bilgiye erişme günümüzde farklılaşmış olup şu anda teknoloji tabanlı eğitime doğru bir yönelim söz konusudur. Özellikle mobil teknolojilerin yaygınlığının eğitimde bir fırsata dönüştürülmesi gerekmektedir (Güler, Şahinkayası ve Şahinkayası, 2017).

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili cinsiyete göre düşüncelerinde; TA kullanım alanları alt boyutunda erkek veliler lehine anlamlı bir fark göstermektedir. Bedir (2015), tarafından yapılan, "Ortaokul Öğrencilerinin Güvenli İnternet Kullanım Durumlarının Belirlenmesi" tez çalışmasında, öğrencilerin güvenli internet kullanımı ile ilgili bilinç düzeyi genel olarak yüksek çıkmıştır. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha bilinçli hareket ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Kolburan Geçer ve Gökdaş (2014), tarafından yapılan, "Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Yararlanma Durumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi" çalışmasında Erkek katılımcıların, kadın katılımcılara göre daha uzun süredir bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitsel amaçlı kullandıkları belirlenmiştir. Şen ve Gülcan (2012), tarafından yapılan, "İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Verilen Ev Ödevleri Konusunda Veli Görüşleri" araştırmada öğrencilere ev ödevlerini yaparken çoğunlukla annelerin yardımcı olduğu ve genel olarak velilerin ev ödevlerini destekledikleri görülmüştür. Erdemir, Bakırcı ve Eyduran (2009), tarafından yapılan, "Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknolojiyi Kullanabilme Özgüvenlerinin Tespiti" çalışmasının kadın öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarından daha iyi seviyede oldukları sonucuna varılmıştır.

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili yaş aralıklarına göre düşüncelerinde; TA kullanmanın faydaları ve TA kullanım alanları alt boyutunda 36-45 yaş veliler lehine anlamlı bir fark göstermektedir. Czaja, Charness, Fisk, Hertzog, Nair, Rogers ve Sharit (2006) tarafından yapılan araştırmada TA'lara yönelik tutum konusunda yaş grupları arasında gençler lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili öğrenim düzeyine göre düşüncelerinde; TA kullanımında aile rehberliği ve TA kullanmanın zararları alt boyutunda üniversite ve lisansüstü veliler lehine anlamlı bir fark göstermektedir. TA kullanımının öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimleri ile bilişsel ve psikomotor gelişimlerini iyi yönde etkilediği belirtilirken, erken yaşlarda TA kullanımının öğrencilerde bazı kötü etkileri olduğu da ifade edilmiştir (Çelik, 2019; Yazar, 2015; Yetiş, 2010 ve Zorlu, 2017).

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili TA sayısına göre düşüncelerinde; TA kullanımında öneriler alt boyutunda dört adet olanlar lehine anlamlı bir fark göstermektedir. Japonya ve yedi Avrupa ülkesinde (Belçika, Danimarka, İrlanda, İtalya, Portekiz, Roman-ya, Birleşik Krallık) çoğunluğu 10-12 yaş aralığında olan öğrencilerin %34'ü tablet ve %69'u mobil telefon kullanmaktadır. Mobil telefon kullananların %71'i ve akıllı telefon kullananların %95'i internete kendi cihazları üzerinden erişmektedir. Ülkeler arasında Birleşik Krallık öğrencilerinin mobil interneti %91 ile en çok ders çalışmada sürecinde kullandıkları görülmüştür. Diğer taraftan Japonya hariç diğer ülkelerde öğrencilerin mobil interneti en çok video izleme/yükleme ve sosyal ağ hizmetlerinden faydalanmak için kullanıldığı göze çarpmaktadır (Güler, Şahinkayası ve Şahinkayası, 2017).

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili öğrencilerin sınıf düzeyine göre düşüncelerinde; TA kullanım becerisi ve TA kullanımında öneriler alt boyutunda dördüncü sınıf öğrencileri lehine anlamlı bir fark göstermektedir. Ersoy ve Yaşar (2002), tarafından yapılan, "İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin İnternet Kullanma Durumları" çalışmasında ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin interneti etkili ve verimli olarak kullanmadıkları ortaya çıkmıştır. Ancak, öğrencilerin internet temel kullanım becerileri bakımından gerek

öğretmenlerden gerekse anne-babalardan daha iyi oldukları bulunmuştur. Yavuz ve Coşkun (2008), tarafından yapılan, “Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Düşünceleri” çalışmasında öğrencilerin öğretimde teknolojik araç gereçleri kullanmalarının, öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili öğrencilerin TA kullanım süresine göre düşüncelerinde; TA kullanım alanları ve TA kullanımında öneriler alt boyutunda 3 yıldan fazla kullanan öğrencilerin velileri lehine anlamlı bir fark göstermektedir. İngiltere’de 3-8 yaş grubu çocukların beşte birisinden fazlasının tablet üzerinden haftada 6-7 saat internet kullandığı ve 6-7 dijital oyun oynadıkları belirlenmiştir. Amerika’da 0-8 yaş her beş çocuktan birisinin neredeyse her gün mobil cihaz kullandığı ve bu kullanımın zamanla arttığı belirlenmiştir. Tablet, iPod Touch ve akıllı telefon üzerinden dijital oyun oynama etkinliği diğer etkinlikler içerisinde birinci sırada yer alırken bu etkinlik için en çok akıllı telefonlar tercih edilmiştir. Ayrıca 2-8 yaş arası çocukların neredeyse yarısının eğitsel dijital oyunları tercih ettiği belirlenmiştir (Güler, Şahinkayası ve Şahinkayası, 2017). Şad ve Arıbaş (2015), tarafından yapılan, “Bazı Gelişmiş Ülkelerde Teknoloji Eğitimi ve Türkiye İçin Öneriler” çalışmasında, ülkelerin teknoloji öğretimi açısından genel bir bilinç geliştirdikleri ve eğitim sistemlerini de buna göre geliştirdikleri görülmüştür.

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili internet bağlantısı olma durumlarına göre düşüncelerinde; TA kullanımında öneriler alt boyutunda var olanlar lehine anlamlı bir fark göstermektedir. Güler ve Şahinkayası (2017), tarafından yapılan, “İnternet ve Mobil Teknolojilerin Yaygınlaşması: Fırsatlar ve Sınırlılıklar” çalışmasında da internet ve mobil teknolojilerin yaygınlığının eğitimde fırsatlara dönüştürülmesi için ülkemizin ihtiyaç duyduğu ve üretilmesi gereken politikalar, yerli (Türkçe) ve uygun pedagojilerde geliştirilecek olan e-içerik ve uygulamalara yönelik olmalıdır sonucunda ulaşılmıştır.

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili velilerin kullanım sıklığı durumlarına göre düşüncelerinde; TA kullanımının faydaları ve TA kullanım alanları alt boyutunda günde en az bir defa kullanan veliler lehine anlamlı bir fark göstermektedir. Bilişim teknolojilerinin kullanımı başta

öğrenciler olmak üzere tüm bireyler açısından çeşitli riskleri beraberinde getirmekte ve olumsuz etki edebilmektedir. Uygunsuz içerik, oyun bağımlılığı, sanal zorbalık, nefret söylemi, bilgi çarpıtma gibi TA'ların bilinçsiz veya kötüye kullanımının yol açtığı riskler bu TA'ların nimetlerinden faydalanırken göz önünde bulundurmamız gereken ve önlem alınması gereken sınırlılıklardır. Bunun için bireylerin bilinçli TA kullanımına yönelik kapsamlı politikaların geliştirilmesini gerektirmektedir. Çevrimiçi içeriklerle ilgili öğrencilerin eleştirel anlamda farkındalıkları artmakta veya çevrim içi içeriğin hep doğru olduğu düşünülmemektedir. Bu güzel bilişsel farkındalığa rağmen, TA içerikleriyle olan etkileşimin zararlarına uğramamak için velilerin çevrimiçi, mobil, TV ve dijital oyun içerikleri için kaygı duymaları ve içerikle ilgilenmeleri gerekmektedir (Güler, Şahinkayası ve Şahinkayası, 2017).

Velilerin, ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinde TA kullanımı ile ilgili öğrencilerin kullanım sıklığı durumlarına göre düşüncelerinde; TA kullanım alanları, TA kullanım becerisi ve TA kullanımında öneriler alt boyutunda günde en az bir defa kullanan öğrenciler lehine anlamlı bir fark göstermektedir. TA kullanım sıklıkları fazla olan öğrencilerin riskli davranış gösterme eğilimlerinin daha fazla olduğu (Turow ve Nir, 2000) saptanmıştır. Sarı ve Kunt (2014), tarafından yapılan, "İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre İnternet Kullanım Durumlarının Belirlenmesi" araştırmasında öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfın, ailenin aylık gelirinin, anne ve babanın öğrenim durumunun yükselmesine bağlı olarak evlerinde bilgisayara ve internete sahip olma durumlarında artış meydana geldiği görülmüştür. Öğrencilerin internete girecekleri adresleri belirleme konusunda en etkili kaynağın arama motorları olduğu, ailelerin ve öğretmenlerin öğrencilerin internete girecekleri adresleri bulmaları konusunda desteklerinin düşük olduğu görülmüştür. Öğrencilerin bilgisayar kullanım amaçları arasında oyun oynamanın ve ödev için araştırma yapmanın ilk sıralarda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Erken yaşlarda TA kullanımının yararları ve zararları üzerinde her ne kadar eğitimciler birleşmesede ilkokul dönemindeki öğrencilerin büyük çoğunluğunun günlük yaşantılarında TA'ları kullandıkları da bir gerçektir. Öğrencilerin TA'ları kullanım şekillerinin onların karakteri ve davranışları üzerinde etkin bir rolü olduğu görülmektedir. Bu nedenle ilkokul dönemindeki öğrencilerin velilerine, TA kullanımı konusunda büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Velilerin ilkokul

dönemindeki öğrencilerin TA kullanımı konusunda bir farkındalık oluşturmanın önemi üzerinde durulmaktadır. Bu nedenle velilerin ilkököl dönemindeki öğrencilerin TA kullanımına ilişkin düşüncelerinin belirlenmesine yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. TA kullanımlarının öğrenciler üzerinde karar verme, problem çözme, araştırma, sorgulama, yaratıcılık, sosyal ilişkiler gibi yetkinliklerine yaptığı etki anlaşılır derecede görülmektedir.

TA'ları hayatımızdan çıkarmamız artık neredeyse imkansız duruma gelmiştir. Günlük hayatımızın her anında faydalandığımız TA ile çok küçük yaşta tanışan öğrenciler doğru kullanım ve iyi yönlendirmeler ile öğrenim hayatlarında ilerlemeleri başarılı şekilde gösterebilirler.

Tüm bireyler için 'Eğitim, velilerin yaptıkları, öğrettikleri ve gösterdikleri ile başlar, okulun eğitim-öğretim anlayışı ile devam eder.' Yargısı toplumsal kurallar çerçevesinde herkes tarafından doğru olarak kabul edilebilir. Öyle ise toplum olarak eğitimin ailede başladığı bilincindeyiz. Bu durumda doğduğu andan itibaren evde öncelikle anne sonra baba ile iletişim kuran öğrenci, TA kullanımıyla ilk kez velilerin kullandığı TA'lar aracılığı ile tanışmaktadır. Öğrencinin küçük zihinsel şemalarına, karşılaştığı TA'lar dikkat çekici gelmekte ve ilgilerini o yöne kaydırmaktadır. TA'ların dünyasına kapıldığı takdirde kaybolup gitmeye müsait olan öğrenciler TA'ları doğru ve verimli kullandıklarında geniş bir bilgi denizi ile karşılaşacaklardır.

Günümüz dünyasında teknolojik araçlar ile bilgi arasındaki etkileşimin fazla olduğu görülmektedir. Bu etkileşimi olumlu yöne çekeabilen öğrencilerin ve velilerin başarıya ulaşması kaçınılmazdır. Bu yüzden öğrencilerin TA'ları nerede, nasıl ve niçin kullandıklarının üzerinde durulması gerekmektedir.

FATİH Projesi kapsamında tablet ve akıllı tahtalarda kullanılmak üzere yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi için rekabetçi bir ortam yaratılması hedeflenmiş ve üretilecek içeriğin uluslararası piyasalarda pazarlanmasını da temin edecek şekilde teşvik edileceği ifade edilmektedir (T.C. Kalkınma Bakanlığı, 2015). Araştırma sonuçlarına bakıldığında velilerin aile rehberliği boyutundaki söylemlere katılım durumlarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Velilerin ilkököl dönemi öğrencilerininin TA'larla zaman geçirmekten ziyade ilk olarak kardeşi/kardeşleri ve arkadaşları ile oynamaya teşvik ettikleri belirlenmiştir. Bu yüzden velilerin ilkököl

dönemi öğrencilerinin TA'lar kullanma vakitlerinin ölçütünü kendilerinin belirledikleri sonucuna ulaşmıştır. Velilerin öğrencileri TA karşısında başıboş bırakmadıkları, öğrencilerin etkinliklerde kullanacakları programları ve ders başarılarını olumlu etkileyecek oyunları kendilerinin seçtiklerini ifade ettikleri görülmüştür. Velilerin TA kullanmanın zararları alt boyutundaki ifadelere katılım durumlarının yüksek olduğu bulunmuştur. Buna göre velilerin ilkökul dönemi öğrencilerinin TA'ları sık sık kullanmalarının onların arkadaşları ile olan ilişkilerini zayıflatacağına, TA'lar ile çok zaman geçirmelerinin öğrencilerin beden sağlığını olumsuz yönde etkileyeceğine, TA kullanımının öğrencilerin sosyalleşmesinin önünde bir engel olduğuna ve TA'ları fazlaca kullanan öğrencilerin kendilerini rahat bir şekilde ifade edemeyeceklerini düşündükleri görülmüştür.

TA kullanım şekillerinin ders başarılarına olan yansımaları hissedilir derecede fark edilmektedir. İlkokul öğrencileri, TA'lar ile faydalı kazanımların olduğu oyunlar oynamalıdır. Böylelikle hem öğrenme becerilerini geliştirmeleri sağlanır hem de internet ve oyunların olumsuz yönlendirmelerinden uzaklaşmaları sağlanır. Hayatın temel taşlarının atıldığı dönemde öğrencilerin özellikle velileri tarafından yönlendirmelerinin doğru alanlara yapılması gerekmektedir.

Günümüzde öğrencileri etkileyen en büyük faktör TA kullanımının yoğunluğudur. Hayatın her alanında kullanılan TA'ların öğrenme üzerinde bir araç olduğu anlatılırsa fayda görülür. TA'lar sayesinde birçok bilgiye hızlı şekilde ulaşıldığı ve bu özelliğinin amaca ulaşmak için bir araç olarak kullanıldığı anlatılmalıdır. Öğrenciler üzerinde velilerin yapıp ettikleri önemli olmaktadır. Bu yüzden öncelikle velilerin TA kullanımını araç olarak algılaması ve bu şekilde kullanması gerekmektedir.

Velilerin TA'ları sadece boş vakit etkinliklerinin değerlendirilmesi için kullanılan araçlar olarak görmekten vazgeçmesi gerekmektedir. TA kullanımını konusunda tam bir bilince ve yetkinliğe sahip olmayan veliler bilmeyerekte olsa öğrencileri TA bağımlısı olmaya biraz daha sürüklemektedir. Bilinçsiz TA kullanımının olumsuz etkileri hemen ortaya çıkmasa bile gelecekte öğrencilerin davranış ve hayata bakışlarında önemli bir etkisinin olması kaçınılmazdır.

Sonuç olarak; TA kullanımından sonra insanların kendilerine olan katkısının beraberce tartışılması sonucunda faydalı kullanımlarının arttığı görülecektir. TA'lar sayesinde üretkenliğimizin artacağı ve düşüncelerimizi kolaylıkla çevreye

ulaştırabileceğimizin bilinmesi gerekmektedir. Halâ azımsanmayacak sayıda öğrencilerde TA'ları sadece boş zaman dolduran oyunların olduğu düşüncesi ön plana çıkmaktadır. Bu yüzden velilerin TA kullanımına sürekli bir endişe ile yaklaşımları devam etmektedir. TA kullanımlarının faydalı yönlerinin ortaya giderek çıkması ile bu endişeler giderilebilir. Toplum olarak TA bağımlılığı yerine TA'lar ile daha üretken bir nesil nasıl olunur sorusu üzerine düşünmemiz gerekir.

5.2.Öneriler

Bu bölümde araştırma kapsamında ortaya çıkan bulgular doğrultusunda araştırmacı tarafından yapılan önerilere yer verilmektedir.

1) İlkokul eğitim kurumlarında velilere, ilkokul dönemi öğrencilerine teknolojik araç kullanımı ile ilgili eğitimler/seminerler verilebilir. Bu şekilde TA'ların öğrenciler tarafından daha bilinçli bir şekilde kullanılması sağlanarak TA'ların ilkokul dönemi öğrencileri üzerindeki zararlı etkileri azaltılabilir.

2) Velilere ilkokul dönemi öğrencilerinin TA'ların gelişim düzeylerine uygun olarak kullanıldığında öğrencilerin sosyal, bilişsel ve dilsel becerilerinin gelişimine fayda sağlayarak yaratıcı düşünme becerilerini artırdığı aynı zamanda ilkokul öğrencilerini bir üst eğitim kademesine hazırlayacak programlar/oyunlar ile bu konuyla ilgili web adresleri öğretilerek öğrencilerin daha etkili bir şekilde TA kullanmaları sağlanabilir.

3) Araştırma Türkiye'nin değişik illerinde ve daha büyük örneklem grupları üzerinde yapılarak elde edilen sonuçlar karşılaştırılabilir.

4) Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre desenlenmiştir. Velilerin görüşlerinin derinlemesine incelenebilmesi amacıyla nitel araştırma yöntemleri kullanılarak benzer çalışmalar yapılabilir.

5) Eğitsel oyun yazılımları geliştirilip öğrencilerin TA'lar başında geçirdiği süre daha verimli hale getirilebilir.

6) Öğretmenler derse girdiği sınıfta belirli aralıklarla velilere yönelik gösteriler düzenleyerek ve velilerin bu yolla öğrenci performansı hakkında bilgilendirilmelerini sağlayarak velilerin TA'ların etkin kullanımı hakkında drama, tiyatro etkinliklerine katılmaları sağlanabilir.

7) Okullarda velileri de içine alan teknolojik araç kullanım sınıfları kurulabilir.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, A. (2011). Okul değişkenlerinin eğitimde verimliliğe etkisi. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, 45-64.
- Adıgüzel, T., Gürbulak, N. ve Sarıçayır, S. (2011). Akıllı tahtalar ve öğretim uygulamaları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 457-472.
- Akbulut, Y. (2013). Çocuk ve ergenlerde bilgisayar ve internet kullanımının gelişimsel sonuçları. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2).
- Akpınar, Y. (2005). *Bilgisayar destekli eğitimde uygulamalar* (2. Baskı). Anı Yayıncılık.
- Aktay, S. ve Güven Aktay, E. (2015). İlkokullarda teknoloji eğitimi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(19).
- Aksoy, H. H. (2003). Uluslararası karşılaştırma ölçütlerinin kullanımı ve Türkiye. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 1(1), 51-60.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim teknolojisi: disiplin, kuram, süreç, ortam, uzman, uygulama*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim teknolojisi*. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Alkan, C. (2011). *Eğitim teknolojisi* (8. Baskı). Anı Yayıncılık, Ankara.
- Alpar, D., Batdal, G. ve Avcı, Y. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. *Banan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7.
- Altan, T. ve Tüzün, H. (2011). *Teknoloji-zengin bireysel öğrenme ortamlarının fatih projesindeki yeri akademik bilişim*. 11-13. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Altun Akbaba, S. ve Çakan, M. (2008). Öğrencilerin sınav başarısına etki eden faktörler: LGS/ÖSS sınavlarındaki başarılı iller örneği. *İlköğretim Online*, 7(1).
- Arıbaş, S. ve Şad, N. S. (2010). *Bazı gelişmiş ülkelerde teknoloji eğitimi ve Türkiye için öneriler*. Bu Çalışma, 01-03 Eylül 2008'de Sakarya'da Düzenlenen 17. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde Sunulan "Kalkınmış Ülkelerde ve

Türkiye’de Teknoloji Öğretimi” başlıklı Çalışmanın Geliştirilmiş Halidir.

Aslanargun, E. (2007). Okul - aile işbirliği ve öğrenci başarısı üzerine bir tarama çalışma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 18.

Ata, B., Altun, A., Avcı, E., Er, H. ve Öztürk, T. (2010). *Bilim teknoloji ve sosyal değişme* (3. Baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.

Atalay, N. ve Anagün Ş. S. (2014). Kırsal alanlarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi - Journal of Qualitative Research in Education*, 2(3).

Avcı, Y. ve Nazlı, S. (2005). *Sınıf rehberliği etkinliklerinin öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıkları, akademik başarıları ve sınav kaygıları üzerindeki etkisi*. Bu Makale Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri A.B.D. Öğrencisi Yağmur Avcı’nın Yrd. Doç. Dr. Serap Nazlı Danışmanlığı İle Yürüttüğü Yüksek Lisans Tezinin Bir Özeti.

Balcı, A. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma: yöntem teknik ve ilkeler* (11. Baskı). Ankara: Pegem Yayınları.

Bayraktar, N. (2017). *Teknoloji nedir? önemi, faydaları ve zararları*. <https://paratic.com/teknoloji-nedir/> adresinden 29/05/2019 tarihinde erişilmiştir.

Beder, A. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin güvenli internet kullanım durumlarının belirlenmesi*(Yüksek lisans tezi) Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.

Berson, I., Berson, M. (2005). Challenging online behaviors of youth: findings from a comparative analysis of young people in the US and New Zealand. *Social Science Computer Review*, 23(1), 29-38.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Canoğlu, İ. (2005). *Eğitim teknolojilerinden yararlanarak çoklu zekanın öğretimi*. Sempozyum: XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi.

Cömert, T. I. ve Kayıran, M. S. (2010). Çocuk ve ergenlerde internet kullanımı. *Çocuk Dergisi*, 10(4).

- Çalışkan, N. ve Ayık, A. (2015). Okul aile birliği ve velilerle iletişim. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2).
- Çamlıbel Çakmak, Ö. (2010). Okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, 1-18.
- Çekbaş, Y., Yakar, H., Yıldırım, B. ve Savran, A. (2003). Bilgisayar destekli eğitimin öğrenciler üzerine etkisi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(4).
- Çiftçi, S., Taşkaya, S. M. ve Alemdar, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin Fatih projesine ilişkin görüşleri. *İlköğretim online*, 12(1), 227-240.
- Demir, Ö. (2013). Öğretmen adaylarının ders çalışma sırasında bilişsel farkındalık becerilerini kullanma düzeylerinin incelenmesi: Nitel bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal Of Education)* 44, 133-148.
- Demirezen, S. ve Akhan, N. E. (2011). İlköğretim öğrencilerinin ders çalışma üzerine algıları. *Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 169-184.
- Duru, S. ve Çoğmen, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğrencileri ile velilerin ev ödevlerine yönelik görüşleri. *Elementary Education Online, İlköğretim Online*, 16(1), 354-365.
- Ekinci Vural, D. ve Kocabaş, A. (2016). Okul öncesi eğitim ve aile katılımı. *Electronic Journal Of Social Sciences*, 59(15), 1174-1185.
- Erdemir, N., Bakırcı, H. ve Eydurun, E. (2009). Öğretmen adaylarının eğitimde teknolojiyi kullanabilme özgüvenlerinin tespiti. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 6(3).
- Ersoy, A. ve Yaşar, Ş. (2002). *İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin internet kullanma durumları*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Göç, B. (2019). *Teknolojinin zararları ve yararları çocuklar için*. [https://www.mentalup.net/blog/teknolojinin zararları ve yararları](https://www.mentalup.net/blog/teknolojinin-zararlari-ve-yararlari) adresinden 02/06/2019 tarihinde erişilmiştir.

- Güler, H., Şahinkayası, Y. ve Şahinkayası, H. (2017). İnternet ve mobil teknolojilerin yaygınlaşması: *Fırsatlar ve Sınırlılıklar Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 187.
- Gürol, M., Donmuş, V. ve Arslan, M. (2012). İlköğretim kademesinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin Fatih projesi ile ilgili görüşleri. *Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi*, 3(3).
- Gültekin, M. ve Kılıç, Z. (2014). İlköğretimde çocuğu olan ailelerin çocuklarının eğitim ve öğretiminde karşılaştıkları sorunlar ve eğitim gereksinimleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 182(182), 85-112.
- Güvenç, H. (2010). Ders çalışma özyeterlik algısı ölçeği'nin geliştirme çalışması. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 59-69. [Http://Efdergi.yyu.edu.tr](http://Efdergi.yyu.edu.tr) adresinden erişilmiştir.
- Karaman, K. M. ve Kurfallı, H. (2008). Sınıf öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini öğretim amaçlı kullanım düzeyleri. *Kuramsal Eğitim Bilim*, 1(2), 43-56.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kenar, İ. (2012). Teknoloji ve derslerde teknoloji kullanımına yönelik veli tutum ölçeği geliştirilmesi ve tablet pc uygulaması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi – Journal of Educational Sciences Research*, 2(2).
- Demirel, Ö. (2003). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Khasawneh, O. M., ve Al-Awidi, H. M. (2008). The effect of home computer use on jordanian children: a parental perspective. *Journal of Educational Computing Research*, 39(3), 267-284.
- Kılınç, S. (2015). *Okulöncesi çağındaki çocukların teknoloji kullanımı hakkında ebeveyn görüşlerinin incelenmesi* (Yayımlanmış Yüksek Lisan Tezi) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Kılınç, E. (2013). Sosyal bilgiler öğretmen eğitiminde güncel tartışmalar. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(4).
- Kolburan-Geçer, A. ve Gökdaş, İ. (2014). Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi.

Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi – Journal Of Educational Sciences Research, 4(1).

- Küçükahmet, L. (2009). *Program geliştirme ve öğretim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- MEB (2003). *İlköğretim kurumları yönetmeliği*. 27/08/2003 Tarihli 25212 Sayılı Resmi Gazete.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), (2004). *İlköğretim fen ve teknoloji dersi (4-5. Sınıflar) Öğretim Programı*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- Murphy, C. ve Beggs, J. (2003). Primary Pupils and teachers use of computers at home and school. *British Journal Of Educational Technology*, 34(1), 79-83.
- Odabaşı, H. F., Kabakçı, I. ve Çoklar, A. N. (2007). *İnternet, çocuk ve aile* (2. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Özçiftçi, M. ve Çakır, R. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve eğitim teknolojisi standartları özyeterliliklerinin incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1).
- Özdoğan, B. (2001). Altı-on iki yaşlarındaki çocukların eğitimi ve okul başarıları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(120).
- Özen, H. Güleş, H. ve Aypay, A. (2012). İlköğretim okulu öğrencilerinin okula, aileye ve sosyal çevreye ilişkin değer yargıları. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 3(6), 51-74.
- Sakarya, S., Tercan, İ. ve Çoklar, A. N. (2011). İlköğretim öğrencilerinin interneti ve arama motorlarını kullanma durumları. *5th International Computer Instructional Technologies Symposium*, 22-24, September, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Sarı, S. ve Kunt, H. (2014). İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre internet kullanım durumlarının belirlenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 40.
- Seferoğlu, S. S. (2008). *İlköğretim okullarında teknoloji kullanımı: yaşanan sorunlar, gözlemler ve çözüm önerileri*. Eğitimde Küreselleşme ve Bilişim Teknolojileri I. Uluslararası Konferansı Bildiriler Kitabı 45-53. Azerbaycan

Devlet Pedagoji Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi. Bakü, Azerbaycan.

Seferoğlu, S.S., Akbıyık, C. ve Bulut, M. (2008). İlköğretim öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bilgisayarların öğrenme/öğretme sürecinde kullanımı ile ilgili görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal Of Education)* 35, 273-283.

Sevinç, M. (2006). *Evensel ve yerel değerlerin eğitime yansımaları. küreselleşme ahlak ve değerler*. (Editörler: Yurdagül Mehmedoğlu ve Ali Ulvi Mehmedoğlu). İstanbul: Litera Yayıncılık.

Sönmez, V. (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Sünbül, A. M. (2008). *Eğitime yeni bakışlar* (3. Baskı). Eğitim Akademi Yayınları.

Şad, N. ve Arıbaş, S. (2010). Bazı gelişmiş ülkelerde teknoloji eğitimi ve Türkiye için öneriler. *Malatya İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 185.

Şahinkayası, H. ve Şahinkayası, Y. (2004). *Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi (böte) bölümü lisans programında bulunan "öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme" dersinin analizi*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.

Şen, H. Ş. ve Gülcan, M. G. (2014). İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda verilen ev ödevleri konusunda veli görüşleri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29, 29-41.

Şenol, Ş. (2012). *Araştırma ve örnekleme yöntemleri* (1. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Şimşek, N. (1997). *Derste eğitim teknolojisi kullanımı* (2. Baskı). Nobel Yayın Dağıtım.

Şimşek, N. (2002). *Derste eğitim teknolojisi kullanımı*. Nobel Yayın Dağıtım.

Yavuz, S. ve Coşkun, A. E. (2008). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 34, 276-286.

Yıldırım, A., Doğanay, A. ve Türkoğlu, A. (2000). *Okulda başarı için ders çalışma ve öğrenme yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Yıldız, N., Akbulut, Ö. ve Bircan, H. (2002). *Ki-Kare ve Kolmogorov-Smirnov uygunluk testlerinin simulasyon ile elde edilen veriler üzerinde karşılaştırılması* (3. Baskı). Erzurum: Şafak Yayınları.

Not: Bu Çalışma 21-23 Ekim 2018 Tarihleri Arasında, Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi, Kırgızistan Celal-Abad Devlet Üniversitesi ve Kazakistan Farabi Devlet Üniversitesi'nin Ev Sahipliğinde Antalya'da Düzenlenen Sadab 2.Uluslararası Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Sempozyumu'nda Sözlü Bildiri olarak sunulmuştur.

EKLER

EK- 1

Sayın veli,

Bu araştırmanın amacı ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde teknolojik araç kullanımına ilişkin veli görüşlerini incelemektir. Bu anketteki sorulara vereceğiniz cevaplar kesinlikle gizli tutulacak ve araştırmanın amacı dışında kullanılmayacaktır. Bu anket üç bölümden oluşmaktadır.

İlk bölümde demografik özellikleri, ikinci bölümde teknolojik araç kullanma sıklığı ve üçüncü bölümde teknolojik araç kullanımı hakkındaki görüşleri öğrenmek için maddeler bulunmaktadır. Toplamda 31 maddeden oluşan bu anketin ortalama cevaplama süresi 15 dakikadır.

Bu araştırmaya katılarak bilimsel bir çalışmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

İbrahim FİDAN

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü,

Eğitim Programları ve Öğretim Programı

Yüksek Lisans Öğrencisi

İlkokula giden çocuğunuzun cinsiyeti: Kız () Erkek ()

İlkokula giden çocuğunuzun yaşı:.....

Cinsiyetiniz: Kadın () Erkek ()

Çocuğunuz gittiği okul türü: Özel () Devlet ()

Yaş aralığınız: 35 ve altı () 36-45() 46 ve üstü ()

Mesleğiniz:.....

Öğrenim Durumunuz: İlkokul() Ortaokul() Lise() Üniversite () Lisansüstü ()

Kaç çocuğunuz var?.....

Evinizde İnternet Bağlantısı Var mı? Var() Yok ()

Aşağıdakilerden hangileri evinizde bulunur? Bilgisayar() Akıllı Telefon ()
Tablet() Televizyon() Diğer()

Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz? Hiç() Bir yıldan az ()

1 yıl () 2 yıl () 3 yıl () 3 yıldan fazla ()

Çocuğunuz teknolojik araçları sıkça kullanmaya kaçınıcı sınıfta başladı?

1.sınıf () 2.sınıf () 3.sınıf () 4.sınıf()

Çocuğunuz teknolojik araçları hangi derslerde kullanır?.....

Eğer evinizde bilgisayar yoksa almayı düşünür müsünüz?

Evet() Hayır() Neden?.....

Bu bölümde ilkokul çağı öğrencilerin ders çalışma süreçlerinde teknolojik araç kullanım sıklığına ilişkin görüşlerinizi öğrenmek amacıyla çeşitli sorular bulunmaktadır. Lütfen bu soruları kendi düşünceleriniz doğrultusunda;

1. Günde birkaç defa, 2. Günde bir defa, 3. Haftada birkaç defa, 4. Haftada bir defa, 5. Hiçbir zaman Seçeneklerinden yalnızca birini işaretleyiniz.

NO	Maddeler	Günde birkaç defa	Günde bir defa	Haftada birkaç defa	Haftada bir defa	Hiçbir zaman
1	İlkokula giden çocuğunuz ders etkinlikleri için evde ne sıklıkla bilgisayar kullanır?					
2	İlkokula giden çocuğunuz ders etkinlikleri için evde ne sıklıkla tablet kullanır?					
3	İlkokula giden çocuğunuz ders etkinlikleri için evde ne sıklıkla akıllı telefon kullanır?					
4	Siz evde ne sıklıkla bilgisayar kullanırsınız?					
5	Siz evde ne sıklıkla tablet kullanırsınız?					
6	Siz evde ne sıklıkla telefon kullanırsınız? (iletişim dışında oyun vb. gibi)					

Bu bölümde ilkokul çağı öğrencilerinin ders çalışma sürecinde teknolojik araç kullanımına ilişkin veli görüşlerini öğrenmek amacıyla çeşitli maddeler bulunmaktadır. Lütfen bu maddeleri kendi düşünceleriniz doğrultusunda;

1. Kesinlikle Katılmıyorum, 2. Katılmıyorum, 3. Fikrim Yok, 4. Katılıyorum,
5. Kesinlikle Katılıyorum Seçeneklerinden yalnızca birini işaretleyiniz.

NO	Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	İlkokula giden çocuğumu teknolojik araçlar yerine kardeşi ve arkadaşları ile birlikte oynamaya teşvik ederim.					
2	İlkokula giden çocuğuma teknolojik araçları kullanırken süreyi sınırlandırırım.					
3	İlkokula giden çocuğumun kullanacağı bilgisayar programlarını dikkatlice seçerim.					
4	İlkokula giden çocuğum bilgisayar kullanırken yaptıkları ile ilgili ona sorular sorarım.					
5	Teknolojik aletlerdeki oyun seçimlerinde ya da oyun oynanmasında çocuğum tamamen özgürdür.					
6	Uygun programlar kullanıldığında bilgisayar, tablet gibi teknolojik aletler çocukların dilsel gelişimine katkı sağlar.					
7	Eğitici programlar kullanıldığında bilgisayarlar, tabletler gibi teknolojik aletler ilkokul eğitiminde kitaplara göre daha faydalıdır.					

8	Teknolojik araçların kullanımı çocuğumun dikkat gelişimini artırır.					
9	Teknolojik araçları kullanmalarına izin verilen çocuklar daha yaratıcıdır.					
10	İlkokula giden çocuğum günlük yaşamında ve eğitimi sırasında öğrendiği pek çok kavramı teknolojik araçların sunduğu oyunlar ile pekiştirir.					
11	Teknolojik araçların sıklıkla kullanımı çocukların dünyayı daha iyi tanımalarını sağlar.					
12	İlkokula giden çocuğumun öğrenmelerinin kalıcı olması için bilgisayar, tableti vb. teknolojik aletleri kullanırım.					
13	Çocuğuma şekilleri öğretmek için bilgisayar, tablet vb. gibi teknolojik araçları kullanırım.					
14	Çocuğumun araştırmalarında bilgisayar, tablet gibi teknolojik araçları kullanırım.					
15	İlkokul çağındaki çocukların teknolojik araçları sık kullanmaları onların arkadaşları ile olan ilişkilerini zayıflatır.					
16	Çocukların bilgisayarla fazlaca zaman geçirmesi çocukların beden sağlığının bozulmasına neden olur.					
17	Teknolojik araçların kullanımı çocukların sosyalleşmesini olumsuz yönde etkiler.					

18	Teknolojik araçları fazlaca kullanan çocuklar kendilerini rahatlıkla ifade edemezler.					
19	İlkokula giden çocuğum ders çalışma sürecinde akıllı telefonları rahatlıkla kullanabilir.					
20	İlkokula giden çocuğum internet üzerinden ders araştırmaları yapmayı becerir.					
21	İlkokula giden çocuğumun telefonumdan ders araştırmaları yapmasına izin veririm.					
22	İlkokula giden çocuğum teknolojik araçları kullanırken zorlanır.					
23	Rehber eşliğinde kullanıldığında teknolojik araçlar ilkokul çağındaki çocukların ders çalışmalarında oldukça faydalıdır.					
24	İlkokul çağındaki çocukların ders çalışmalarında bilgisayar, tablet gibi teknolojik araçlar kullanılmalıdır.					
25	İlkokul çağındaki çocuklar kesinlikle bilgisayar, tablet gibi teknolojik araçlar kullanılmalıdır.					

Belirtmek istediklerinizi lütfen aşağıya yazınız:

EK- 2

T.C.
BUCAK KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 83635555-605.01-E.7459235
Konu : Araştırma İzni (İbrahim FİDAN)

12.04.2018

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 110.4.2018 tarihli ve E.7413792 sayılı yazısı.

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi İbrahim FİDAN'ın "İlkokul Çağı Öğrencilerinin Ders Çalışma Sürecinde Teknoloji Kullanımı Hakkında Veli Görüşleri (Burdur/Bucak İlçesi Örneği)" konulu seminer araştırması kapsamında ilçemiz Merkezinde bulunan ilkokul öğrenci velilerine anket uygulama isteği ile ilgili Valilik Makamının 11/04/2018 tarihli ve 7346706 sayılı izin olur örneği ilişikte gönderilmiştir.

Uygulamanın Bakanlığımız Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 2017/25 sayılı Genelgesi doğrultusunda eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde yapılması hususunda;

Gereğini rica ederim.

Osman DAMARCAN
İlçe Millî Eğitim Müdürü

Ek: Olur (1 Sayfa)

Dağıtım:
Tüm İlkokul Müdürlüklerine

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : İbrahim FİDAN

Doğum Yeri ve Tarihi : Bucak,1992

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Ana

Bilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

2014 - Devam Ediliyor: Sınıf Öğretmeni.

İletişim

E-Posta Adresi : ibrahimfidan199215@hotmail.com

